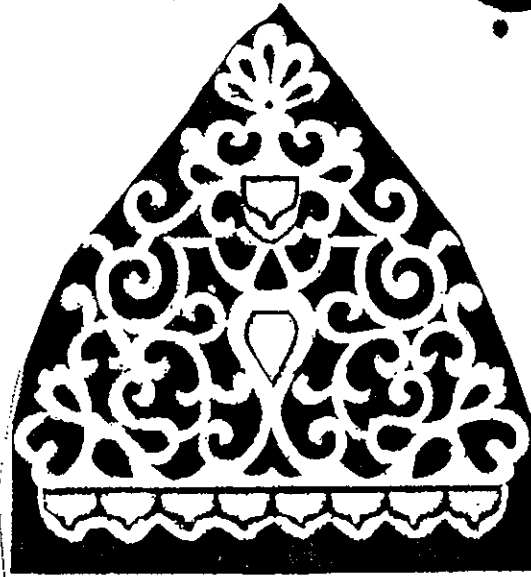


בנין

11/11/11



שבע חנוכות

שבע חנוכות הן:

חנוכת בריאתו של עולם דכתיב: ויכולו השמים והארץ, ואין "ויכולו" אלא לשון חנוכה, דכתיב: ותכל כל עבודת משכן אוהל מועד.

חנוכת משה, דכתיב: והי ביום כלות משה להקים את המשכן.

חנוכת הבית, דכתיב: מזמור שיר חנוכת הבית לדוד.

חנוכת בית שני, שנאמר: והקריבו לחנוכת בית-אלהא.

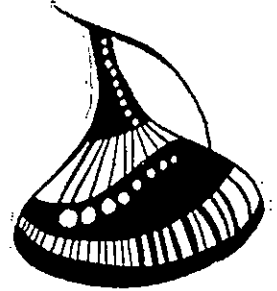
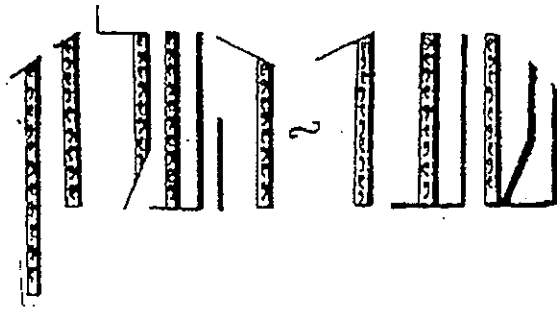
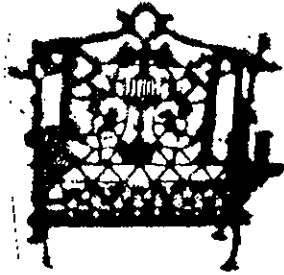
חנוכת החומה, שנאמר: ובחנוכת חומת ירושלים ביקשו את הלויים מכל מקומותם להביאם לירושלים לעשות חנוכה ושמחה.

חנוכה זו של עכשיו, של בית חשמונאי, חנוכת הכהנים, זו שאנו מדליקים.

חנוכת העולם הבא, שאף היא יש בה נרות, דכתיב: והיה אור הלבנה כאור החמה, ואור החמה יהיה שבעתיים כאור שבעת הימים.

(פסיקתא רבתי פרשה ב')





סנדלים בחנוכה! לא לזה פיללנו, אך זוהי המציאות העכשווית בחורף תשע"א.
נר שלישי של חנוכה, ועודנו מהלכים לבושים בגדי קיץ והשמש עודנה קופחת ממרום בשעות
הצהריים. רק הערבים הקרירים מזכירים כי זו תקופת דצמבר וסוף כסלו. וגשם- אין!
מספר חורפים שחוננו השכיתו מאיתנו שפע גשמי ברכה, מים זורמים בואדיות ובשיפולי ההרים
וזכרונות רחוקים על נחל בוסתן הסמוך, שוצף מים כנחל איתן. "משיב הרוח ומוריד הגשם"
מפללות השפתיים, אך הגשם בושש מלהגיע.

שמץ מטעמו המתוק של חג החנוכה ניטל ממנו בימי עצירת הגשמים. חסרים לנו הרוח השורקת
והגשם המידפק על החלונות כדי לחוש כי "בבית חם נעים, ריח שמן זית".
אבל חנוכה כבר כאן, מדייק כבכל שנה וקוטע עם בואו את שיגרת ימי החול שהגיעה אחרי
שנגמרו החגים. חנוכה הגיע, על שלל נרותיו, שלהבות מרצדות, סופגניות ולביבות עתירי שמן
וקלוריות.

וכבכל שנה, נרות החנוכה שאנו מדליקים והאור הדולק בחנוכיה שעל גג בית הכנסת, הם אורות
של שמחה, של תקווה ושל אחדות.

בעיצומם של ימים אלה נפטרה חברתנו, פנינה בר-חן, "ורחוק מפנינים מיכרה". אשה ידועת חולי
אשר מצאה בביתה ובחיק משפחתה האוהבת אור ותקווה גם בימים חשוכים. בעלון זה אנו
מדליקים נר לזכרה.

ועוד אורות בעלוננו: מאור פנים באירות ישובים אחים בצל קורתנו, תורה- אורה, בדברים
שנאמרו בשמחת תורה ובהכנסת ספר תורה חדש, גילוי אור גנוז בקהילות רחוקות. האור נמצא,
כך מסתבר, בכל מקום. לו רק נרצה ונתאמץ נוכל לגלותו ולהינות מזיוו.



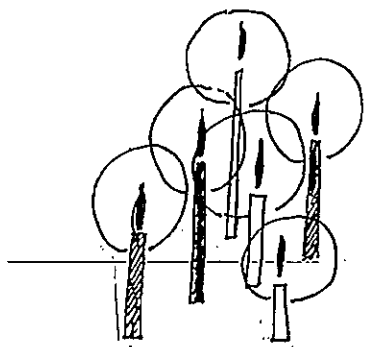
"חישפו האור! גלו האור!"
אם הררי נשף עלינו בערמו-
לא דעכו הניצוצות לא תמו:
מהרי הנשף עוד נחצוב להבה,
מנקיקי הסלעים- ספירים לרבבה.
על קרקע העם ובתחתיות נשמתו-
עוד תיגה ותנוצץ שכינתו.
הוי הבו נא יחדיו לעבודה הגדולה!
נגולה נא הרי הנשף, נגולה!
נחשפה נא שכבות האורים הרבים!
הוי, בני המכבים!
העמידו את עמכם, הקימו הדור!
חישפו אור, חישפו אור!

(חיים נחמן ביאליק)

חג אורים שמת,

נירה ופסי
מערכת "בניר"





נרות חנוכה ותיקון החברה

הרב רונן לוביץ

עולם ההלכה ועולם המוסר אינם שני תחומים המנותקים זה מזה. במצוות רבות ניתן לזהות בברור את המרכיב המוסרי-ערכי, ובמצוות אחרות ניתן למצוא אותו בין השיטין של פרטי ההלכות. בהלכות חנוכה אפשר למצוא רמזים להדרכות מוסריות ולערכים שעלינו להגשים בתחום החברתי-כלכלי, שהוא אחד התחומים הבעייתיים בחברה הישראלית כיום. להלן נתבונן בכמה מהלכות חנוכה ונראה כיצד עקרונות המוסר היהודיים ופרטי הדינים אחוזים זה בזה כאש בשלהבת.

ההלכה קובעת שאם יש לאדם שמן בכמות מצומצמת ואילו לחברו אין שמן כלל, עליו להסתפק בהדלקת נר אחד בכל לילה, ולתת את יתר השמן לחברו (שולחן ערוך תרע"א). גלומה בהלכה זו הנחיה מוסרית לפיה לא יכול יהודי לומר לעצמו: "אני אקיים את המצווה בהידור ואדליק נר נוסף בכל לילה, ואילו ההדלקה של חברי איננה עניין שלי". ההוראה ברורה: כל ישראל ערבים זה לזה, ולכן מוטב שתוותר על ההידור שלך כדי שגם האחר יוכל לקיים את המצווה. כך בנר חנוכה וכך בכל דבר ועניין - אין מקום למחשבה שאדם יכול להסתפק בדאגה לעצמו ובעוד הוא מעלה אור בביתו, נותר חברו בחשכה.

הלכה אחרת אומרת: "מדליקין מנר לנר" (שו"ע תרע"ד, א). הנרות מסמלים כידוע גם בני אדם, כמו שנאמר: "נר ה' נשמת אדם" (משלי כ', כ"ז). כל אדם צריך להשתדל לבצע הדלקה גם בנשמת חברו. על כל אחד להקדין לזולת מהאור הפנימי שלו ומהחום שבאישיותו. כאשר כל נר משתדל להעביר מהשלהבת שלו לאחרים נוצר אקלים חברתי של חמימות הדדית המביא אור ונועם לכול. אל יאמר אדם "מה לי כי אבזבז מאורי על חברי", שכן אין כאן כל בזבז. כאשר נר נותן מאורו כדי להדליק נר אחר, אין הוא מאבד דבר מעצמו. יתר על כן: הנותן מאורו לאחר, אף מעצים בכך את אורו שלו. בחברה שלנו היום מתברר יותר ויותר עד כמה הנתינה היא ערך אלמנטרי שיש לעודד ולטפח כי בלעדיו לא נוכל להיות חברה בריאה ומוסרית. הדלקה מנר לנר היא עבורנו צו קיומי.

עם זאת תנאי אחד דרוש כדי שנרצה להעניק לאחרים, והוא שלא נהיה להוטים מדי לעשות למען הרווחה החומרית של עצמנו. גם בעניין זה יכולה להחכים אותנו הלכה מהלכות חנוכה. ההלכה אומרת: "אסור להרצות מעות (כלומר: לספור כסף) כנגד נר חנוכה" (בבלי שבת, כ"ב, א'). כוונתה הפשוטה של הגמרא היא ללמד על האיסור להשתמש באור הנרות לצרכי החולין שלנו, אולם דומה שלא במקרה היא בחרה להדגים דין זה דווקא באמצעות הדוגמא של מניית מעות. נראה שחכמים ביקשו לרמוז לנו בכך שכדי להפיק את ההשראה שנרות החנוכה יכולים להעניק, עלינו להימנע מהריצה אחר הכסף ומרדיפת מותרות.



בהשלכה לאקטואליה נוכל לומר שהדרך להקמתה של חברה בה האזרחים תורמים זה לזה ומסייעים זה לזה עוברת דרך הויתור על הריצה המתמדת של כל יחיד אחר הדווחה החומרית של עצמו. מי שמנצל אפילו את אור הנרות כדי להתעסק עם כספו בוודאי יהיה אטום מלשמוע את מה ששלהבתן לוחשת לו, וכך גם לא יטה אוזן לזעקת הדל. בחברה שלנו הסובלת מפערים כלכליים-חברתיים עצומים שומה עלינו לקיים אורח חיים מתון וצנוע הרואה בכסף אמצעי לנרות של מצווה, ולא בנרות המצווה אמצעי למניית הכסף.

אפשר שבהמשך לגישה שאנו מציעים בזה ניתן יהיה לזרות אור חדש על עמדת ההלכה הנותנת עדיפות לנר של שבת על פני נר של חנוכה. אם אין ידו של אדם משגת לקנות נרות הן לשבת והן לחנוכה, והוא נאלץ להסתפק באחד מהם, עליו לקנות נר לשבת בלבד. הנימוק שנותנת לכך ההלכה הוא "משום שלום בית". נר שבת נועד כידוע להשכין שלום בבית, שכן במקום חשוך שולטים כידוע המתח והכעס, ומריבות מתרבות וחולכות. דברים אלה, שהם בגדר הלכה פסוקה לכל בית יהודי, נכונים לא פחות כלפי בית ישראל כולו. נר שבת קודם שכן הוא מזכיר את הציווי והצביון המהותיים של השבת: "למען ינוח עבדך ואמתך כמוך, וזכרת כי עבד היית" וגו' (דברים ה', יד). אור השבת בא לחזק את הדאגה לשוויון בין הבריות, להפיג מתחים ולמנוע ריב ומדון ושנאת אחים.

בחברה הישראלית של זמננו חשוב מאוד להפנים את המסרים הסימבוליים של הלכות חנוכה, ולקוות שכשם שאנו מדליקים אותם, כך הם ישובו וידליקו אור של אתבה ואמונה בנשמות עם ישראל, ויביאו איתם בשורה של דאגה חדדית, נתינה והצבת ערכי האחדות והשלום להם זקוקה החברה כולה, מעל לאינטרסים החומריים האישיים שלנו.



פנינה בר-

חן

נפטרה

בי"ז חשוון



ייסורים של אהבה

דברים מאת הרב רונן לזכרה ולע"נ של פנינה בר-חן ז"ל

אין ביטוי שאפשר לזהות עם פנינה יותר מהביטוי של חז"ל: "יסורין של אהבה". כל אימת שנכנסתי לבקרה, כל אימת שחלפתי ליד ביתה, התנגן באוזניי המושג הזה. זוג צעיר ומוצלח ביותר היו פנינה ויבלח"א בנימין חברנו כשהגיעו לניר עציון לפני למעלה מחמישים שנה. אמונה גדולה בציונות ורוח של חלוציות הביאו אותם לכאן. אולם כבר בהיותה בראשית שנות השלושים לחייה, חלתה פנינה במחלה הקשה, חשוכת המרפא, מחלה שהסבה לה סבל נורא שרק הלך והתמשך, ופעמים הלך והתגבר כמעט ללא נשוא.

החיים מזמנים לאדם ניסיונות רבים, יש אנשים שנשברים כבר בניסיונות הקלים. פנינה התנסתה בניסיון גדול וקשה, והתמודדה איתו מתוך גבורה ומתוך אמונה בלתי רגילים.

על המילים: "והאלהים נסה את אברהם" (בר' כב) הפותחות את פרשת העקידה, אומרים חכמים שהקב"ה מנסה דווקא את הצדיקים, והם מסתמכים על הפסוק בתהלים י"א: "ה' צדיק יבחן" מדוע דווקא אותם מנסה הקב"ה? על כך עונים חז"ל באמצעות שלושה משלים:

1. רבי יונתן מביא משל מיוצר כלי חרס, שכאשר הוא רוצה להראות שקנקני החרס שלו חזקים ועמידים, הוא אינו מקיש על הקנקנים החלשים, "שאינו מספיק לקוש עליהם אחת עד שהוא שוברם". אלא במה הוא בודק? בקנקנים יפים וחזקים, שאפילו מקיש עליהם כמה פעמים אינם נשברים, כך אין הקב"ה מנסה את הרשעים אלא את הצדיקים שנאמר "ה' צדיק יבחן".
2. רבי יוסי בן חנינה מסתייע במשל למייצר פשתן, שכאשר הוא יודע שהפשתן שלו יפה ועמיד, הוא מרבה להכות עליו כדי לכתוש אותו, וכך הפשתן מתרכך ומשתבח, ובשעה שהוא יודע שהפשתן שלו גרוע, הוא נמנע מלהקיש עליו מחשש שהוא ייקרע ויפקע. כך אין הקב"ה מנסה את הרשעים, אלא את הצדיקים שנאמר "ה' צדיק יבחן".
3. רבי אלעזר בחר להמשיך לבעל הבית שהיה לו שתי פרות, אחת כוחה יפה, ואחת כוחה רע. על מי הוא נותן את העול לא על זאת שכחה יפה?! כך הקב"ה מנסה את הצדיקים שנאמר "ה' צדיק יבחן" (בראשית רבה לב, ג).





המהר"ל מפראג שואל מה צורך יש בהבאת שלושת המשלים, המקבילים, לכאורה? בתשובתו הוא מסביר שהם ממחישים שלוש גישות שונות בשאלת הסבל והייסורים בעולם, ובשאלת תפקידו של הניסיון. לדבריו יש שלוש מטרות שונות לניסיון:

1. האחת, להוציא את צדיקותו של האדם מן הכוח אל הפועל. מטרה זו מומחשת בדימוי ליוצר שמקיש על הקנקנים. הוא מקיש על אלה שהוא יודע שהם עשויים לגייס מקרבם כוחות ולעמוד בניסיון, ואז תצא צדיקותם מהכוח אל הפועל.

2. מטרה אחרת יש לניסיון, והיא שהקב"ה מנסה את הצדיק בכך שהוא מביא עליו יסורין על מנת למרק אותו ולזכך את נפשו, והם הנקראים יסורין של אהבה. דוגמה לכך מצויה בדימוי למייצר הפשתן שממרק ומזכך במכותיו דווקא את הפשתן החזק והמשובח יותר, על מנת להשביח אותו עוד ולעשותו לבן-וצת. כך באים יסורין דווקא על הצדיק שבאמצעותם נעשית נפשו זכה וטהורה.

3. המשל השלישי לאדם שיש לו שתי פרות מתקשר למטרה השלישית האפשרית של הייסורים. לפעמים הם באים משום שיש לקב"ה כעס על עולמו והוא רוצה לגזור גזירות קשות. הוא מטיל אותן על הצדיקים שמסוגלים לסובלן עבור החברה כולה. דוגמה לכך מצאנו אצל הנביא יחזקאל (יחזקאל ד') שנאמר לו: "שכב על צדך הימנית ונשאת עוון ישראל". רעיון זה מתבטא במשל לשתי פרות שנותנים את העול על הפרה שכוחה יפה, זו שיכולה לעמוד בכך ולשאת בעול. (מהר"ל, דרך חיים - פרק ה משנה ב.)

איננו יכולים לדעת על שום מה קיבל פלוני יסורין וסבל רב היה מנת חלקו, ואילו אלמוני חי את חייו בשלווה ובטח. אולם זאת יודעים אנו: דווקא את הצדיקים שבכוחם לשאת בסבלם בדומיה, ולהישאר בתומתם ובצדקתם, דווקא אותם מייסר הקב"ה. בכך יוצאת צדקתם מן הכוח אל הפועל, בכך הם מתמרקים ובכך הם נהיים לנס לשאר בני האדם.

חז"ל לימדו אותנו:

"אם רואה אדם שיסורין באין עליו - יפשפש במעשיו... פשפש ולא מצא בידוע שיסורין של אהבה הם, שנאמר: (משלי ג') כי את אשר יאהב ה' יוכיח (ברכות דף ה עמוד א).

פנינה יכלה לדעת שכל כמה שתפשפש במעשיה לא תמצא בהם כל סיג ופגם. כמי שהתייתמה בגיל צעיר וטיפלה בדאגה ובמסירות באחיה הקטנים, כמי שבאה בגפה לארץ והסתופפה בשיעורי תורה בירושלים, כמי שהקפידה במצוות ודקדקה בהן, יכלה לדעת שאילו ייסורים של אהבה.

העמידה בייסורים של אהבה עבודה גדולה היא ולא פעם אף אתגר קשה מנשוא. גם גדולי עולם לא תמיד יכלו לעמוד בהם. חכמים מספרים על גדולי ישראל שכאשר קיבלו ייסורים וידעו שאלה הם ייסורים של אהבה, אמרו: "לא הן ולא שכרן" (שם).

חז"ל אמרו: "כל שהקדוש ברוך הוא חפץ בו - מדכאו ביסורין, שנאמר: (ישעיהו נ"ג) וה' חפץ - דכאו החלי... ואם קבלם מה שכרו - (ישעיהו נ"ג) יראה זרע יאריך ימים..." הם ציינו במתכוון: "ואם קיבלם", שכן לאנשים רבים קשה לקבל את ייסוריהם, והם באים בטרוניה כלפי שמיא, ואמונתם נשחקת ויראת השמים וההקפדה במצוות הולכים ונמוגים.

לא כן פנינה שעם כל ייסוריה לא באה בקובלנה למקום, לא הרהה אחר מידותיו, וקיבלה מר גורלה בכאב אך בהשלמה. ועם כל מכאוביה המשיכה לאחוז בתורה ובמצוות במסירות.

על יראת ה' שהיתה בליבה של פנינה יכולים היינו ללמוד גם מתוך היכרותנו עם בעלה, בנימין חברנו. בפרשת "וירא" שקראנו אתמול מצאנו את המלאכים שואלים את אברהם: "איה שרה אשתך?" מה פשר שאלתם זו? מדוע הם מתעניינים היכן נמצאת אשתו? התשובה היא שכאשר הם ראו זקן בן קרוב ל-100 שנה, רץ אליהם ביום השלישי למילה כחום היום וכל כך דואג להם לאירוח, הם הבינו שיש מישהי שנותנת לו את הכוחות לכך. לכן שאלו אותו: איה האישה שעומדת מאחוריה שבזכותה אתה מסוגל להתנהג כך. אנחנו הרואים כל השנים את המסירות העצומה של בנימין לתפילה ולמצוות, חרף המאמצים האדירים שעליו להשקיע לשם כך, יודעים אנו שפנינה שהיתה לצידו כל השנים הללו היתה מקור חשוב לכוח הגדול הזה. היא היתה לסעד גדול על אף חוליה בדאגה לגשמיות וכך גם לרוחניות.



רשב"י למד זאת מרבו הגדול רבי עקיבא שאמר: "אלו ואלו (צדיקים ורשעים) הקב"ה מדקדק עימהם עד תהום רבה. מדקדק עם הצדיקים וגובה מהם מיעוט מעשים רעים שעשו בעוה"ז, כדי להשפיע להם שלווה, וליתן להם שכר טוב לעולם הבא, משפיע שלווה לרשעים ונותן להם שכר מצות קלות שעשו בעוה"ז כדי להיפרע מהן לעתיד לבא" (ב"ר לג).

מִן הַשָּׁמַיִם תְּנוּחָמוּ!





דברי הנכד - הראל

סבתא,

22 שנה, נשמע המון זמן... מוזר, אני מרגיש שהחיים לא נתנו לי את הזמן שנדרש כדי להכיר אותך.

22 שנים, זה מה שקבלתי.

22 שנה לחיות לצד בן-אדם כל כך חזק ומיוחד שידוע להיאחז בחיים בצורה הכי חזקה שרק אפשר, יודע לשמוח ולומר תודה על מה שיש גם כשקשה... כל יום שעבר סבתא, הוכחת לנו שסבא הוא לא הלוחם היחיד במשפחה,

את היית לוחמת גיבורה של החיים!

בכל פעם כשחזרתי מהצבא פעם אחת מידי שבוע בשבת בצהריים הייתי בא לבקר אותך, היינו יושבים יחד רק שנינו ומזכרים.

מבלי ששמת-לב נתת לי כל כך הרבה.

כל פעם לפני שהלכתי כשאמרתי לך שלום, אמרת לי "תודה שבאת הראלי.."

במבט שלך ראיתי כמה את רוצה להודות לי בזמן שאני בתוכי

נשבר ורוצה להודות לך הרבה יותר, לומר לך כמה את בן-אדם חזק!

אך המילים סרבו לצאת לי מהפה...

פעם אחת מידי שבוע בשבת בצהריים...

פעם אחת נוספת אני מבקש,

- רק עוד פעם אחת...

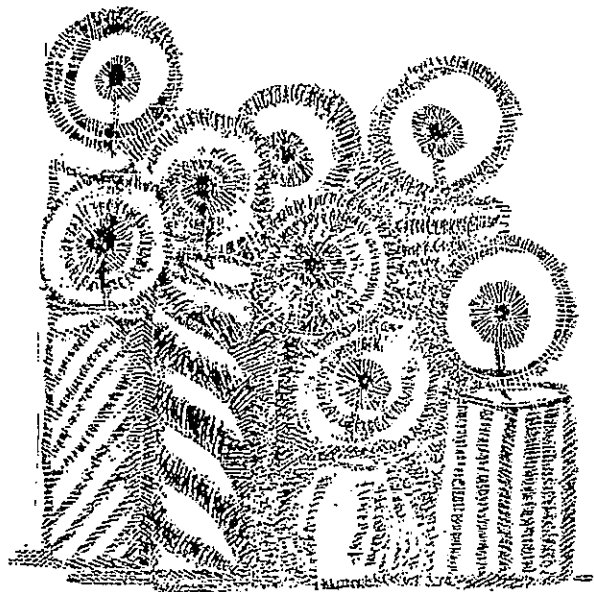
סבתא, מבטיח לזכור אותך תמיד, לזכור כמה חזקה היית

וכמה חזקים התבקשנו להיות!

אוהב אותך

גם כשאת כבר לא איתנו...

הראל





דבריהם של שמעון ומרים וייצמן

(שמעון):

אמא/ חמותי היקרה - פנינה פרלה בת רבי ניסים ומרים - החזרת את נשמותך
לבורא היום שני בפרשת השבוע חיי שרה,
הרבה קוים מקבילים אפשר למצוא בין דמותך האצילית לדמותה של שרה אמנו:

רציתי לעמוד על שתי תכונות מרכזיות שמשקפות את דמותך ואמונתך המוצקה
בבורא עולם:

על שרה אמנו אומר המדרש בהיותה בת עשרים הייתה יפה כבת שבע, וכשהייתה בת
מאה הייתה כבת עשרים לחטא.

הגמרא אומרת (מגילה יד) **יסכה זו שרה ולמה נקרא שמה יסכה שסכתה ברוח
הקודש, ולפי שהכל סכין ביופיה.**

שני המובנים במלת **יסכה** מנוגדים לכאורה אבל באמת שני המובנים מתאימים יחד
להעיד על גודל ורוממות הנפש ומציינים את מעלתה הרוחנית.
למרות שהייתה שרה מארבע הנשים היפות בעולם (מגילה טו.) היא מרוב ענווה
הייתה פרושה מכל החיים החומריים, עד שהגיעה למדרגה רוחנית כזו שסכתה
ברוח הקודש.

(מרים):

בתהילים אומר דוד המלך: **"שיר המעלות אשא עיני אל ההרים מאין יבוא עזרי."**
אומר המדרש באיכה רבה **'אין לה מנחם' כל מקום שנאמר 'אין לה' היה לה לאחר
זמן,**

גם בשרה נאמר **'ותהי שרה עקרה אין לה ולד'** - ובאמת היה לה ולד ...
וזוהו אין לה מנחם - **'האין'** - רבנו של עולם - הוא מנחם לה...

כי הוא יודע שבדאי יבנה אותה וינחם אותה בכפל כפליים...

זהו גם הפירוש של הביטוי המופיע במסכת שבת **'אין מזל לישראל'** כי כשהאדם
אינו חושב את עצמו והוא בעיניו כאין

כלומר שאינו משגיח על הטבע יכול הקב"ה לתת לו שפע רב, כי ה' הוא למעלה מן
הטבע.

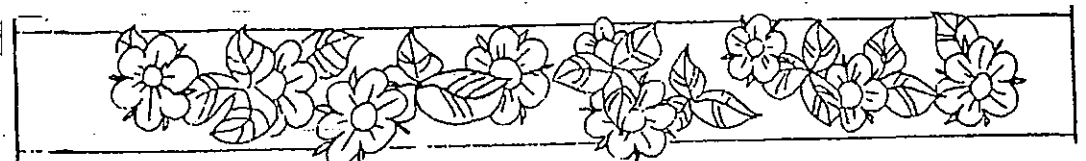
אמא - מאז שאני זוכרת אותך כבר למעלה מארבעים שנה את סובלת ממחלה נדירה
"סקילודרמה"

שמעטים שורדים אותה. ואת בכוח בלתי נדלה ולמעלה מכל היגיון ושכל אנושי
נלחמת כמו לביאה.

לא רצית להשאיר אותי ואת אבא לבד.

אבא בכוח אמונה הגדול שלו היה אומר לי: מרים - **"מה שקשה לרופאים קל
לקב"ה"**. ומאז כילדה בת שש אני חיה עם המשפט הזה עד היום. בכל התקופה הזו
ראינו בצורה מוחשית איך את חיה בכוח אותה אמונה שהקב"ה מחיה אותך באופן
ניסי.

שנה לפני התתונה שלנו אני זוכרת איך ד"ר רוזנבאום יצא מהחדר שלך ואמר לנו
שימייך ספורים, ואני התנחמתי שכבר הכרת את שמעון וידעת עם מי אני הולכת
להתחתן.



בתוך תוכי זכרתי את המשפט שאבא היה אומר לי מגיל שש: "מה שקשה לרופאים קל לקב"ה". ואכן תוך כמה ימים באופן ניסי חל מהפך ויצאת מכלל סכנה. והתחלנו בהכנות לחתונה.



נהגת לתפור שמלות לכלות בשמחה גדולה בירושלים ובניר עציון. ואת עדיין שוכבת במיטה חוליך, מחליטה לתפור גם לי את שמלת הכלה לקראת החתונה. זאת הייתה שמלת הכלה האחרונה שתפרת.

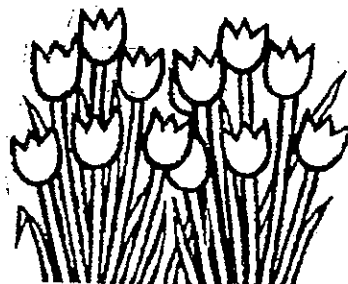
אמא רציתי להודות לך על מספר תכונות נפלאות שקיבלנו ממך והם מלווים וילוו אותנו לנצח:

- בראש ובראשונה - אמונה עמוקה ואמיתית בריבוננו של עולם. בהשגחה פרטית, ראינו והרגשנו כל השנים את הקב"ה איתנו בבית, ראינו איך הוא מחייה אותך, ודואג לנו כל הזמן.
- את היית בת מלך אמיתית, גם ברגעים הקשים ביותר בבית החולים אנשים שמעולם לא הכירו אותך נגשו ואמרו שהם רואים כמה יפה הית. היה בך יופי פנימי ואצילות מיוחדת עד לרגעים האחרונים.
- כבת מלך ידעת לכבד את המלך. בשבתות ובחגים דאגת שיהיו הכלים הכי מהודרים, המפה הכי יפה, התבשילים הכי מיוחדים והכול מתוך אהבה למלך. את עצמך ישבת בצד במשך כל הארוחה כי לא יכולת לאכול איתנו במשך כל השנים.
- יראת השמיים שלך באה לידי ביטוי באופן מיוחד ביום הכיפורים למרות שמצבך הבריאותי לא איפשר לך לצום, את לא היית מוכנה לשמוע בעצת הרופאים ולא הסכמת בשום אופן לאכול.
- אי אפשר שלא להזכיר את חרדת הקודש שלך לקראת חג הפסח, הבית היה מוכן ומאורגן מבעוד מועד ולא הסכמת לוותר על מנהג בית אביך שלא לאכול קטניות בפסח, הדבר היה לך קשה כאילו מדובר באכילת חמץ.



אשא עיני אל ההרים - בחודש האחרון כבר לא יכולת לדבר והקשר שלך איתנו היה רק בעזרת העיניים. אתמול נפרדנו במבט אחרון הסתכלנו אחת על השניה וכבר לא היו מילים, ידענו שכבר לא נתראה יותר. העיניים הם פתח שדרכו שאדם רואה את העולם, העיניים שלך היו תמיד פקוחות וערניות.

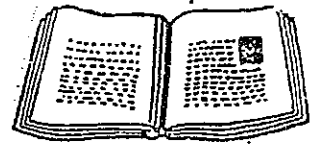
היה לך מבט עמוק וחודר פנימה, בעזרת אותו מבט היית מסוגלת להבחין בנוכחות האלוקית שהקיפה אותך מכל עבר. היו פעמים שרצינו להסתיר ממך קשיים כדי שלא לגרום לך צער, אבל עם הראיה העמוקה שלך ובתחושות הפנימיות שלך ידעת הכול, ותמיד ברגע האמת ידעת להתקשר ולשאול אם הכול בסדר. עכשיו אי אפשר להסתיר ממך כלום, כל האמת גלויה לפניך, תתפללי עלינו שנלך בדרך ה' שתהיי גאה בנו בנכדיך ובניניך שכל כך אהבת. תתפללי בעד כל עם ישראל, בעד אחיך ואחיותיך, בעד בית ניר עציון וכל הבאים ללוותך בדרךך האחרונה, תהיה נשמת צרורה בצרור החיים.



"מפי עוללים ויונקים יסדת עוז"

לציבור החברים, התושבים
ובמיוחד לכל הילדים.

לקראת יום השלושים לפטירת יקירתנו
פנינה בר-חן ז"ל.



בחרנו להנציח את זכרה, (לאחר התייעצות עם ועדת דת)
ע"י הקמת ספריית ילדים ב"פוליש" של בית הכנסת,
ספרית - "פנינת הילדים".

הספרייה מיועדת לילדים מהגיל הרך ועד לגיל מצוות.
הספרייה מחולקת לשלוש רמות.
כל מדף סומן בצבע שונה:
צהוב - לגיל הרך
כתום - לגיל ביניים
ירוק - לבוגרים



נבחרו ספרים איכותיים ומעוררי עניין
בתחומים מגוונים, וספרים שונים:
מנוחה פוקס, מנוחה בקרמן, חיים ולדר ואחרים.
הספרים עם איורים צבעוניים ומושכים את העין
ע"י מיטב המאיירים, כמו אלישבע געש, גדי פולק ועוד.

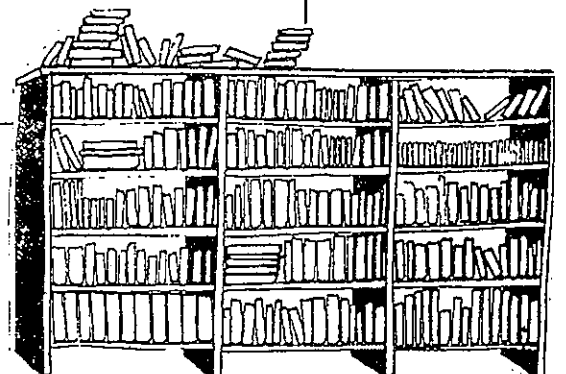
וכמובן, הלהיט האחרון
ספרי קומיקס מרהיבים לכל הגילאים.

הספרייה פתוחה במשך כל היום.
הורים, סבים, סבתות וגננות
מוזמנים לעשות 'אתנחתא' קלה,
לבקר בספרייה עם הילד/ה, הנכד/ה או הנין
לשעת סיפור ייחודית.

הספרים מיועדים לקריאה במקום בלבד.

תודה מיוחדת לאורן נווה
על הביצוע המושלם והמהיר.

משפ' בר-חן וויצמן.



לזיכרון



- ו' כסלו תשי"ב	שמעון פשקוס ז"ל
- כ"ט כסלו תשמ"ח	משה בלחסן ז"ל
- י"ז כסלו תשנ"ו	יעקב טאוב ז"ל
- ב' כסלו תשנ"ט	צפורה גרינגלס ז"ל
- י"ב כסלו תשס"ו	אברהם מלמד ז"ל

תנחומים

לטלי ליאון

במות האב

יהודה בזל

מן השמים תנוחמו



מקום למחשבה

רות בן ארי

נכון שעברו כ-4 חודשים מאז חגי תשרי, אך המחשבה וההרהורים על תפילות ראש השנה ויום הכיפורים לא מרפים.

זה כ- 10 שנים שאני הולכת לבית הכנסת של ימין אורד, למניין הספרדי כדי להשתתף בתפילות יום הכיפורים. ירדתי ועליתי 3 פעמים ביממה הזאת, מתוך שמחה, כי החוויה וההתרגשות רוממו אותי.

התפילה דיברה אלי, הזכיר לי מאוד את בית אבא ובית סבא. הייתי שותפה אקטיבית בניגונים.

העוצמה של שעת הנעילה הרטיטה את ליבי, והביאה אותי לדמעות. האמת שכל שנה חיכיתי לשנה הבאה.

ואז שמעתי שפותחים מניין ספרדי לחגי תשרי בניר עציון. באמת מאוד שמחתי.

משום מה לא היה לי מספיק ברור לגבי שעת התפילות של ראש השנה, ולא הגעתי למניין הספרדי.

לשמחתי נהניתי מאוד מהתפילה של חגי ספוקויניק ומיתר החזנים. אך חיכיתי לתפילת יום הכיפורים, ובאמת הגעתי.

הייתה תפילה טובה וזה המקום להודות ליוזמים ולחזנים. אך לא הרגיש לי טוב.

אנחנו ישוב קטן שנמצא היום על פרשת דרכים לא פשוטה, תקופה שבא אנחנו מגסים ללכד את השורות, להתחבר אחד לשני (כמה שאפשר), להיות סובלנים לגבי האחר, ליזום ולעשות דברים משותפים.

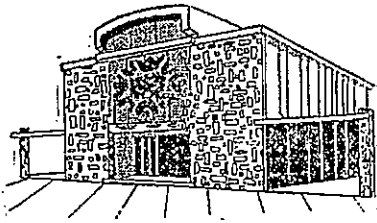
האקט של פתיחת שני בתי כנסת, לא נראה לי נכון. בודאי שלא בתקופה זו. זה שקם ציבור ומקים לעצמו בית כנסת, צריך לעורר בנו מחשבה, למה?

אני חושבת שצריך לתת מקום, ויש מקום לכל אחד בקהילה הזאת. להתחבר לתפילה שמדברת אל ליבו, ולהרגיש שייך ובמייוחד בתפילות של חגי תשרי.

אני חושבת שיש מקום למחשבה, לדיבור ולרעיון, איך ליצור שילוב בין שתי התפילות, או לפחות לחלקים מסוימים ולהכניס אותם לנוסח המקובל שלנו בתוך בית הכנסת. אני יודעת שיש הרבה בתי כנסת שנוהגים כך, ולדעתי זה מבורך.

אני אשמח לשמוע רעיונות, בלי לחץ, יש לנו זמן עד לשנה הבאה בעזרת ה'. אני מקווה שהרב וועדת דת יובילו את השיח. תודה!





גם אני הלכתי לשמוע תפילה במניין ספרדי

נירה רון

שמעתי לא מעט מהאנשים שנהגו ללכת למניין הספרדי בימין אורד, שזה אחרת, שזה מרגש, שיש בזה עוצמה. כששמעתי שהשנה מתקיים מניין ספרדי אצלנו, חשבתי בליבי: אלך, למה לא? נראה במה מדובר. והלכתי. לתפילת מוסף של יום הכיפורים, לא פחות!

ובאמת היה שונה והיה מעניין ולראשונה ראיתי את ספר התורה הספרדי היפהפה שהוכנס לבית הכנסת שלנו. לא הצלחתי כל כך לעקוב אחר התפילה כי סדר התפילות שונה מאוד ממה שאני רגילה אליו ויש פיוטים נוספים. אני בטוחה שכאשר בית הכנסת גדול ומלא מפה אל פה, יש עוצמה רבה בתפילה זו. ובכל זאת לקראת סוף התפילה כשחזרתי לבית הכנסת שלנו, שמחתי שהגעתי לשמוע את הפיוט: "מראה כהן..." שאני כ"כ אוהבת, והצטערתי שהפסדתי את השירים והפיוטים של תפילת יום כיפור...

חשבתי בדיוק כמו רותי, שהייתי שמחה אילו יכולנו לשלב בין התפילות ולהמשיך להתפלל באותו בית כנסת ובאותו מניין כמו כל השנים. משהו החמיץ את ליבי. יש גם עוצמה רבה בתפילה הכוללת את כל הציבור שלנו, והרעיון שישנו חלק מן הציבור המתפלל בנפרד לא נעם לי וציער אותי. גם אני מקווה שמשהו יעשה עד יום הכיפורים הבא.



יהודי מתפלל, תחריט מאת לור טגל, 1927



אירוח הקיבוצים מעלה גלבוע וביית רימון בחג הסוכות

דברי ברכה של המשק המארח

מנחם יעקבי ופסי מאור



לאורחינו ממעלה גלבוע ומבית רימון ברוכים הבאים וחג שמח,

בחרתי לפתוח במספר מילים על הקשר בין סוכות לבין הגאולה:

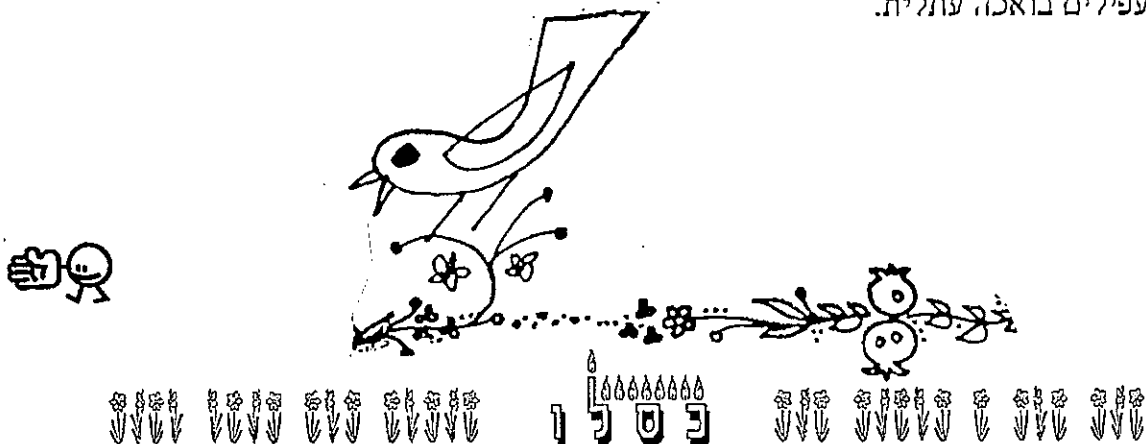
כל גאולה מתחילה ב"סוכות" על ארעיותן ואי יציבותן. כשיעקב שב לארץ ונחלץ סוף סוף מעשיו אחיו, נאמר עליו בסמוך: "ויעקב נסע סוכותה ויבן לו בית ולמקנהו עשה סוכות על כן קרא שם המקום סוכות". וכי על שם הסוכות למקנהו קרא שם המקום "סוכות"? אלא, עד שבנה בית גם הוא לן בסוכות.

והנה גם ביציאת מצרים, ב"גאולה" הבאה נאמר כמעט באותו הנוסח: "ויסעו בני ישראל מרעמסס סוכותה". ובמקום נוסף: "ויסעו בני ישראל מרעמסס ויחנו בסוכות". וכן: "ויסעו מסוכות ויחנו באיתם אשר בקצה המדבר". רמז של איתנות שמחכה להם בקצה המדבר, באותו הבית שבנה יעקב לעיל. אם כן, זה זגס אמר הכתוב "כי בסוכות הושבתי את בני ישראל בהוציא אותם מארץ מצרים".

הנה כי כן, כל גאולה יש בה את שלב הביניים הקשה של ה"סוכות".

בחג הסוכות לפני שנה, עלינו אל הגלבוע בעקבות הזמנתכם אותנו, ללא שמץ מושג מה מצפה לנו בביתכם. קבלת הפנים החמה והלבבית והתוכנית העשירה המיועדת לכל הגילאים ריגשו אותנו ושברו במהירות מחיצות. היום, בביקור הגומלין, אנו שמחים לקדם את פניכם ולארח אותנו בביתנו בניר עציון.

ניר עציון, בת השישים, ממוקמת באחד המקומות היפים בארץ- בין כרמל לים. הר הכרמל, היסטוריה ארוכה לו: כערש האנושות וכמקום משכנם של קדמונים במעורות האדם הקדמון הסמוכות אלינו. על הר הכרמל צעד אליהו הנביא הקנאי לדבר ה' ובמעורותיו הסתתר. ממולנו, במבצר עתלית תצפית אסטרטגית הצופה אלי ים, קבעו הצלבנים את משכנם. מחוות הניסיונות הסמוכה לחוף עתלית יצאו חברי מחתרת ניל"י להעביר תשדורות לאוניות הצבא הבריטי, בניסיונם למגר את שלטון התורכים. באופן אירוני למדי, בחרו אותם הבריטים לכלוא את המעפילים שהגיעו לארץ בדרך לא דרך, דווקא כאן, במחנה המעפילים בואכה עתלית.



ספק, אם ההיסטוריה המרתקת של הכרמל היא זו, שגרמה למקימי ניר עציון להתיישב דווקא במקום זה.

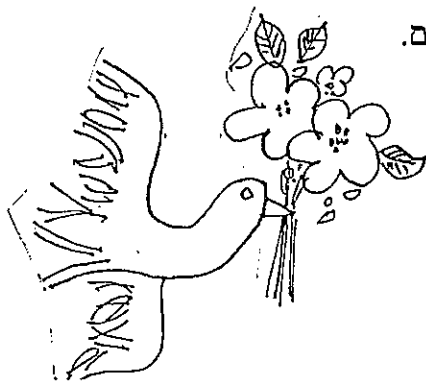
סביר יותר, שהיה זה הנוף המדהים של הר ירוק המשתפל אלי ים, שפע פריחות ושקיעות מדהימות ששבה את ליבם. גם הדימיון בין הרי הכרמל להרי חברון, מקומו של כפר עציון שחרב, היווה שיקול בהחלטה זו.

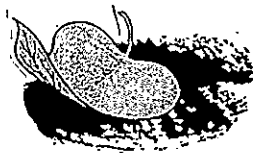
אולם, לדבר אחד לא נתנו ותיקי ניר עציון את ליבם בימי ההתלהבות הראשונים והוא, שיקשה על ישוב דתי בודד להתקיים באיזור חילוני לחלוטין. אף כי אנו חיים באיזור פורח ומתפתח, אנו נתקלים עדיין בסוגיות כמו: מיעוט ילדים דתיים בבית הספר שלנו ובמציאת מסגרות חינוך מתאימות לבוגריו, חלק מפעילויות התרבות האיזוריות אינן מתאימות לאורחות חיינו ואנו מגותקים למדי מההוויה האיזורית של חוף הכרמל.

השנים בהן רחקנו מהקיבוץ הדתי הותירו אותנו ללא בית אידאולוגי ובלי גב תנועתי בזמני משבר. לא פלא, שהיו שכינו אותנו "משק לבדד ישכון".

בפעם הראשונה, לאחר שנות בידוד כה רבות, זכינו בשנה שעברה להזמנה קולקטיבית: להתארח במעלה גלבוע כולנו ביחד כקהילה שלמה. שמחנו לגלות, שהנה לא הרחק מאיתנו חיות קהילות דומות לשלנו, המושתתות על אותם ערכים החשובים לנו ומתחבטות באותן בעיות כמונו, ובהן חיים אנשים טובים ומאירי פנים, שעזימם ניתן ליצור יחסי קירבה ורעות.

ביקורכם אצלנו היום, הוא הג לנו. מי יתן ויהיה יום זה חלק ממסורת מתפתחת של קשרים הדדיים, שיתוף פעולה ויחסי ידידות. שנה טובה ומבורכת ומועדים לשמחה לכולם.





דברי ברכה ממעלה גלבוה - שנאמרו ביום ארוה בחול המועד סוכות

כמה מילים על רוח / גילה ורזילק-קפלן

בחול המועד סוכות, התארתנו, חברי מעלה גלבוה (וחברי בית רימון), בנר עציון. היה זה, כזכור, ביקור גומלין, שהרי בחול המועד אשתקד, ביקרו חברי בית רימון ונר עציון במעלה גלבוה. הביקור היה מעניין, געים וכמובן שגם טעים, טיילנו ברחבי הקיבוץ ובמפעל המזון, שמענו הרצאות, הילדים נהנו מפעילות מיוחדת עבורם ובסיום היום נפגשנו - שמענו והשמענו. כשי הבאנו לכם, חברי נר עציון שבשבת הסובבת ברוח, שהרי אתם ואנחנו גם, באים ממקום שהרוח מרובה בו (תרתי משמע כמובן), להלן כמה מילים שנישאו ברוח נר עציון על הרוח:

"רק בגלל הרוח", היה הלוגו בו השתמשנו כדי לפרסם את מעלה גלבוה, בימים בהם הרוח שנשבה במדרכותינו תאמה את שורות השיר שכתב מיכה שטרית:

"לא בגלל הכח / רק בגלל הרוח / הנושבת בגבי / בתוכי במוחי בנשמתי..."

נדמה כי אין ימים יפים מימי חול המועד סוכות לדבר בהם על הרוח; שהרי בתחילת החודש; בראש השנה וביום כיפור שרנו בתפילת "ונתנה תוקף" "משול כחרס הנשבר, כחציר יבש וכציץ נוכל וכצל עובר וכענן כלה וכרוח נושבת ואבק פורח..."

בשמחת תורה נתחיל לומר "משיב הרוח ומוריד הגשם" בברכת מחייה המתים, שהגשמים מחיים את העולם. ובתוך, בשבת חול המועד, קראנו בקהלת: "סובב סובב הולך הרוח ועל סביבותיו שב הרוח" ועוד המשכנו וקראנו "שומר רוח לא יזרע ורואה בעבים לא יקצור" - שהרוח היא המזיזה ומניעה ונושאת בכנפיה הבטחה, אך

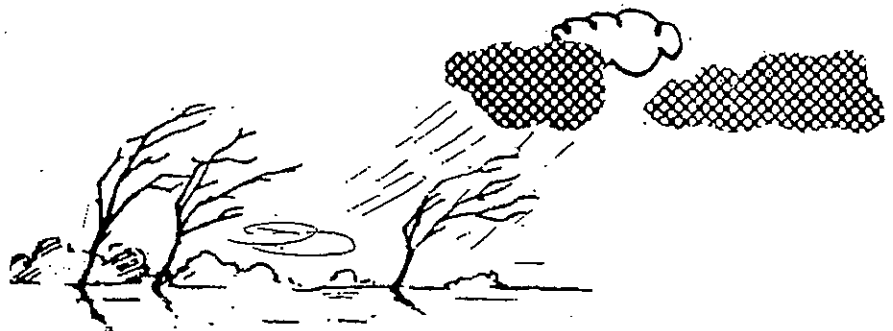
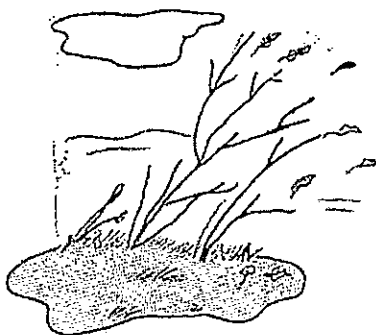
ההבטחה אין בה מספיק וריתמה אי-אפשר לשים על הרוח ויש ללמוד את דרכה... וכך כותב עגנון בסיפורו "מאויב לאוהב": "עד שלא נבנתה תלפיות היה מלך הרוחות מושל שם בכל הארץ וכל שריו ועבדיו רוחות עזים וקשים יושבים שם בהר ובעמק,

בגבעה ובגיא ועושים כל מה שליבם חפץ, כאילו להם בלבד ניתנה הארץ..." ממשיך ש"י עגנון ומספר על טיוליו ועל ניסיונותיו להקים את ביתו בשכונה החדשה: "ראיתי שאיני יכול לדון עם מי שתקיף ממני (כלומר הרוח - ג.ק) והלכתי לי..." אך עגנון אינו מרפה והוא ממשיך לנסות להקים את ביתו ואף לנטוע גן לצידו - הוא מקים והיא מחריבה,

עד שצלחה דרכו: "לילה אחד חזר הרוח ובא והטיח באילנות. מה עשו האילנות, הטיחו בו ברוח. חזר הרוח והטיח באילנות. חזרו האילנות והטיחו ברוח. לא כמה בו עוד רוח נפנה והלך לו. מכאן ואילך נתנמכה רוחו של רוח ובא בדרך ארץ. והואיל שהוא נוהג עימי בדרך ארץ נוהג אף אני עימו בדרך ארץ."

ומסיים ומסכם עגנון: "ובאמת שכנים טובים אנו, ואני אוהב אותנו אהבה גמורה. ואפשר שאף הוא אוהב אותי."

והנה אנחנו שבאנו ממקום רוח אל מקום רוח, ממקום בו התיידדנו עם הרוח אל מקום שהרוח ידיד אמת היא לו - מודים אנו לאנשי נר עציון ומאחלים שבשנה החדשה: יתגשמו הרוחות, יבואו הנשיאים וגשם ברכות - שיהיה!



דברי תודה לאחר אירוח סוכות שנשלחו במייל



תלדות



לטל שלום

השנה לא הסתדר לי להגיע לניר
עציון במסגרת ביקור גומלין של תנועת
הקיבוץ הדתי ואני מבינה שפספסתי
אירוע מכובד ויפה.

רק שמעתי דברים טובים ומילים כמו
מכובד, מאורגן, כיף לילדים, דאגו לכל
דבר, לא היה חסר כלום, וכ' שמעתי
מהאנשים שכן נסעו והשתתפו.

אז בשם בית רימון תודה ענקית על
מפגש נפלא.

בברכה

בברלי אהרון

(בית רימון)

שלום טל

עוד אבקש שיכתב מכתב רשמי, אבל
בינתיים לפני שיעבור החג

תודה רבה על האירוח. עברנו חוייה
נפלאה אצלכם. כל הכבוד על הארגון
והביצוע.

חזרנו הביתה בתחושה שטוב שיש לנו
"חברים כאלה".

שנזכה לארח ולהשיב לכם על
השקעתכם.

ישר כח

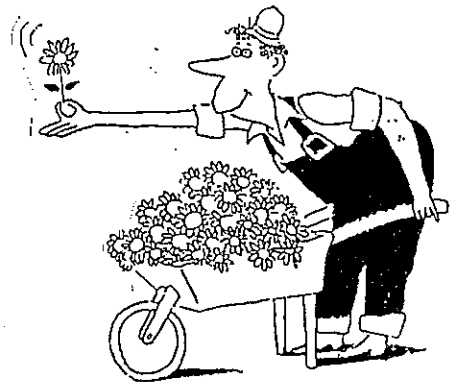
שנה טובה

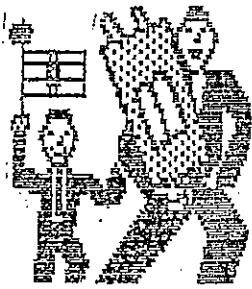
שנשכיל לשמור על היחד ועל היחוד.

בהצלחה

יוסי יורב

(בית רימון)



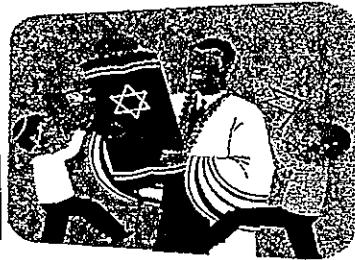


דברים שנאמרו בסעודת שמחת תורה ע"י אריה זריבי - חתן בראשית

חג שמח לכולנו!

אודה על האמת ואמר כי כאשר נודע לי הדבר, תמהתי מאוד. מה לי ולזה? אני אולי טוב בלכתוב סיפורים, אבל חתן? הרי זה קרא מזמן. יש כאן בינינו בטוח הרבה אנשים טובים ומקובלים שמקדימים אותי ברשימה להיות חתנים. להיות חתן במקביל לוילי זה ממש כבוד עבורי שהרי "אני ממעשים שולל" כדברי רבי יהודה הלוי בפיוט ליום הכיפורים, בהשוואה אליו. לכל אלה שחשבו עלי ובחרו - תודה רבה ויישר כוח ואשתדל אי"ה לעמוד בציפיותיכם. מאחר ובחתנים עסקינן, וב"ה היו במשפחתנו השנה שלושה חתנים כפי שאפרט, מצאתי לנכון להביא לפניכם כמה מילים בנושא כפי שמביא אותם ראש ישיבת כסא רחמים, הרב מאזוז:

יש שלושה זמנים בחיי האדם שהוא נקרא חתן. בתחילה הוא חתן בברית המילה, כמו שנאמר "חתן דמים למולות". לאחר מכן הוא חתן בר מצווה, ואחר כך חתן נישואין כאשר הוא נושא אישה.



שלושת חתנים אלו רמוזים במלה חתן. ח' בגימטריא שמונה, כנגד ברית המילה שהיא ביום השמיני. ת' תורה, הוא חתן בר מצווה שמקבל עליו עול תורה ומצוות. ג' נישואין, חתן שנושא אישה ומקים בית בישראל.

או ברמז נוסף - חתונה תורה נימול כנגד שלשתם!

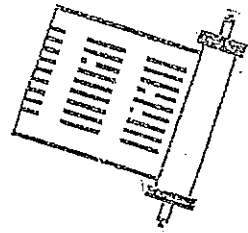
רציתי לחדש למי שלא יודע, שעדת יוצאי טוניס מעלים ביום שמחת תורה שלשה חתנים כנגד שלושת החתנים האמורים: לא קוראים בתורה בערב החג כנהוג כאן. בשחרית מוציאים שלושה ספרי תורה.

בראשון קוראים בחומש דברים לפחות חמישה עולים, ניתן להעלות גם יותר אבל לא חייבים להעלות את כולם כמו כאן, עד "ובגאותו שחקים".

אח"כ עולה חתן מעונה - כנגד חתן נישואין המקיים מעון ובית לעצמו. ועוד י"ל כנגד השמחה במעונו של הקב"ה כמו שמברכים בסעודת חתן "שהשמחה במעונו". נהוג לבחור חתן טרי כחתן מעונה. חתן זה קורא מפסוק "מעונה אלהי קדם" עד "ובגאותו שחקים".

חתן תורה - כנגד חתן בר מצווה שהוא מקבל עול תורה. חתן זה מברך על ספר תורה אחד וקורא בו את כל פרשת וזאת הברכה וממשיך בלי ברכה בספר תורה נוסף את הפסוקים הראשונים בפרשת בראשית עד "אשר ברא אלוהים לעשות". זאת כדי לסמל את ההמשכיות של התורה. אח"כ אומר החתן חצי קדיש.





"טוב אחרית דבר מראשיתו" (קהלת ז' ח')

אריה זריבי – נאמר בעונג שבת לכבוד החתנים

א. חתן בראשית – על שום מה?

כפי שסקרתי בפניכם בסעודת החג, המנהג בכל קהילות ישראל הוא להעלות ביום שמחת תורה **חתן תורה** העולה לקריאת פרשת "וזהאת חברה" שהיא סיומה של תורה, וחתן בראשית העולה לקריאה מתחילת חומש "בראשית". הראשון המזכיר את הכינוי "חתן" בקשר לעולים לתורה בשמחת תורה, הוא ר' שמחה ויטרי, תלמידו של רש"י הכותב במחזורו: שמונה פסוקים אחרונים שבתורה יחיד קורא אותם... והוא הנקרא חתן תורה. לדעת ר' משה בן מכיר מחכמי צפת במאה ה-16, הכינוי "חתן" בא לבטא את האהבה של המסיים והמתחיל לתורה כחתן לכלה. ועוד טעם: שהתורה נקראת "כלה", שכן דרשו "תורה ציווה לנו משה מורשה, אל תקרי מורשה אלא מאורשה". ועוד, על הפסוק "צאינה וראינה בנות ציון במלך שלמה בעטרה שעטרה לו אמו ביום חתונתו, וביום שמחת לבו" דרשו: ביום חתונתו - זו מתן תורה.

ויש הסוברים ש"חתן תורה" התגלגל מן השם "חתם תורה", היינו האדם המסיים את התורה הוא החותם, ולכן קראו לו "חתם תורה", ומכאן השתבש השם ל"חתן תורה". ואכן שם זה "חתם תורה" נשתמר בכמה ספרי מנהגים עתיקים, כמו "תיקון יששכר" הכותב: "ואח"כ עולה החמישי.... כדי לחתום התורה, וקוראים אותו חתם התורה".

השאלה המתבקשת היא - מילא **לחתן תורה** קוראים חתן על שזכה וזכינו גם אננו לסיים את התורה. כשמסיימים דבר שנלמד בודאי יש על מה לשמות, כפי ששמחים בסיום מסכת, סיום משניות וכדומה. אולם איזה שמחה יש בהעלאת חתן בראשית, שהרי בראשית היא התחלת דבר שאין שום הבטחה לגימורו!

ב. כוחה של התחלה

לכוחה של התחלה יש משמעות רבה, עד כדי כך שכל הצלחה של אחרית דבר תלויה בראשיתו. האחרית תהא טובה רק כאשר הראשית היתה חזקה ומוצקה. אם מתעלמים מסוד נעלם זה, יכולים חלילה להיכשל בקיום המצוות וזאת מפני שניגשים למעשה ללא הכנה והחלטה קודמת. הדבר דומה לחייל המכשיר עצמו למלחמה ממש בשעת המלחמה כשהוא מוקף באויבים מימינו ומשמאלו. במצב שכזה כמובן שהוא לא יצליח לנצחם. אם ירצה לנצח יצטרך להכין עצמו למלחמה קודם בואה. הדברים מקבלים משנה תוקף ברמב"ן לפרשת ויקרא שאומר: "ודע! כי חיי האדם במצוות - כפי הכנתו אליהם".

זוהי כוחה של התחלה, שהיא בעצם רגע אחד של החלטה בלבד ולא יותר. כבר הזהיר הרמח"ל בספרו מסילת ישרים (פרק ז'): "שלא יחמיץ האדם את המצווה, אלא בהגיע זמנה או כאשר הזדמנה לפניו או בעלותה במחשבתו, ימהר ויחיש מעשהו לאחוז בה ולעשות אותה, ולא יניח זמן לזמן שיתרבה בינתיים כי אין סכנה כסכנתו, אשר הנה כל רגע שמתחדש יוכל להתחדש איזה עיכוב למעשה הטוב".

והטעם הוא, כי אם יחמיץ את המצווה בהגיע זמנה, בכך יהרוס ויקלקל את ההתחלה, ולכך אין סכנה כסכנתו.

ג. התנהגותו של אברהם אבינו בפרשה

השבת נקרא בפרשת וירא וגם כאן נמצא תימוכין לאמור לעיל בהתנהגותו של אברהם אבינו. כך מתארת לנו התורה: "וַיִּמְהַד אֲבְרָהָם הָאֱלֹהָהּ אֶל שְׁרָה וַיֹּאמֶר מִהְרִי שְׁלֹשׁ סָאִים קָמַח סִלְתָּ לִּי וְעֵשִׂי עֲגוֹת". ממשפט קצר זה שאמר אברהם לשרה אשתו בעת ביקורם של היאורחים, למד האלשיך הקדוש שני עקרונות חשובים בקיום מצוות: במעשיו של אברהם בולטת מידת הזריזות:





"וַיִּבְרָא וַיִּבְרָא לְקִרְיָתוֹ", "וַיִּבְרָא אֶבְרָהָם", "וַיִּבְרָא הַבָּקָר כִּי אֶבְרָהָם", "וַיִּבְרָא הַבָּקָר כִּי אֶבְרָהָם". אולם בדבריו לשרה יש היבט נוסף למידת הזריזות; כותב האלשיך הקדוש: ... וגם בדברו אליה לא אמר לוישי במהרה, כי אם טרם גלותו הציווי אמר 'מהרי', לומר כי קודם כל דבר תשים נגד פניה הזריזות והמהירות, אחר כך אמר הציווי.

אכן צריך לקיים כל מצווה בזריזות כפי שנהג אברהם, וברור שצריך להתכונן למעשה המצווה; אך אברהם לימד שצריך גם להתכונן לאופן שבו תיעשה המצווה. כיון שמעשה המצווה צריך שיעשה בזריזות יש להתכונן לזריזות זו. עוד בטרם התחילה שרה במעשה המצווה, או אפילו בטרם ידעה מהי המצווה, נדרשה ש"תשים נגד פניה הזריזות והמהירות". לכן לא אמר אברהם לשרה: לוישי במהרה (או כעין זה), אלא פתח דבריו לשרה במלה "מהרי", כלומר התכונני לקיום זריז של המצווה שאומר לך. לאחר הכנה זו לקיום בזריזות המשיך אברהם ואמר את המצווה שיש לקיימה בזריזות - "שֶׁלֶשׁ סָאִים קָמַת סֵלֶת לְיֹשֵׁי נַעֲשֵׂי עֲגוֹת".

דברים אלה מעוררים תמיהה: וכי בא אברהם לתת מתכון לשרה כיצד מכינים עוגות!! וכי שרה אינה יודעת שצריך ללוש את הבצק כדי להכין עוגות!! אלא אומר האלשיך הקדוש, שזהו העיקרון השני בקיום מצוות שיש ללמוד מדברי אברהם; וכך ביאר: ועל השנית אמר לוישי, האם ללמדה סדר עשיית הפת בא אברהם, וכי לא ידע שעל ידי לישה יעשה העוגות. אך התכוון: אל תאמרי הנה שפחתי הגר וחברותיה הן יעזרוני ותהיה אחת לשה ואחת מקטפת ועושה העוגות, על כן אמר אליה אחזי במצווה על ידי עצמך כי אֶת לוישי וגם עשי העוגות. אברהם הוסיף את המלה "לוישי" לא כדי ללמד את שרה כיצד מכינים עוגות, אלא כדי להורות לה שהיא בעצמה תלוש. לא פעולת הלישה היא עיקר דבריו של אברהם אלא עושה הפעולה - שרה.

הרבה שלוחים יכול למצוא לו האדם על מנת שיקיימו עבורו מצוות שהוא מצווה בהן, אך ההדרכה היא - אחזי במצווה על ידי עצמך. נמצא: ששתי הדרכות למדנו מאברהם (בלשונו של האלשיך הקדוש): הורנו שתי הדרכות טובות אשר יעשה אותו האדם בעשותו כל מצווה: א. הזריזות. ב. שכל מה שיכול לעשות בכבודו בעצמו יעשה, ולא יניח למשרתיו עושי רצונו.

ד. שמחת הכלל

אם כבר נבחרנו לשמש כחתנים, למה אנחנו צריכים להטריח את כל הציבור בכך? לא מספיק שנשמח לבד? - כידוע, מצווה לשמח חתן וכלה ביום חופתם. ומדוע יש צורך לשמחם, הרי הם לא עצובים? יש מצווה לנחם אבלים ולבקר חולים על מנת לעודדם, אך החתן והכלה במילא שמחים ביום חופתם אז מה צריך לשמח אותם? אלא שאם נשאיר את החתן והכלה לשמות לבדם, הם עלולים לחשוב ששמחתם היא שמחה פרטית, לכן חז"ל ציוו אותנו "להפריע" להם, ולשמוח יחד אתם, על מנת להראות שזוהי שמחה כללית של כל האומה. הבנתם למה התכנסנו הערב?

ה. הנשים בפרשה

עד עכשיו דיברנו על החתנים. מה עם הכלות? האם בכלל יש קיום לחתן ללא כלה? בעיון בפרשה ניתן לראות שבין לבין, נחבאות בה כמה נשים שפועלות מאחורי הקלעים, ובשונה מהדימוי הרגיל, מנווטות את מהלכיה של הפרשה. הראשונה שבהן, שרה אמנו, נדמית בתחילה כדמות טפלה לאברהם, "אשתו של" המצווה עליה לעשות את רצונו: "וימחר אברהם האהלה אל שרה, ויאמר מהרי". אברהם מדבר עם המלאכים, ואילו שרה מסתפקת כביכול, בעבודות המטבח. אברהם מסב עם המלאכים תחת העץ, ואילו שרה נותרת באוהל ומנסה לצותת לשיחה, שבה לא ניתנה לה רשות להשתתף.

אכן, העוקב אחר השתלשלות המאורעות יודע, ששרה מנווטת אותם "מאחורי הקלעים" של האוהל. מקומה המרכזי בולט בפרשת גירושם של הגר וישמעאל, עד כדי כך שהקב"ה מצווה את אברהם: "כל אשר תאמר אליך שרה - שמע בקולה!!".

היפוך תפקידים מעין זה, מצוי לכאורה גם בפרשת סדום. בנות לוט נראות פסיביות לחלוטין, ועל פני הדברים משמשות כלי שרת בידי אביהן: "הנה נא לי שתי בנות אשר לא ידעו איש. אוציאה נא אתהן אליכם ועשו להן כטוב בעיניכם". אבל בחמשך הפרשה, מנווטות שתי הבנות את גורלו של אביהן לוט, משקות אותו יין ומחיות ממנו זרע.





פעולה דומה מופיעה בסיפור המפגש של אברהם ואבימלך. בדומה למעשהו עם פרעה מלך מצרים, גם הפעם ומביא אברהם לכך ששרה "נלקחת" לבית אבימלך מלך גרר משל הייתה חפץ הניטל מיד ליד. רק היגלותו של הקב"ה לאבימלך, ניצלת שרה מהרעה.

שלוש תמונות אלה, משקפות את המתח הקיים בסיפורי המקרא, בין מקומן הטביל של הנשים, המצויות לכאורה בשוליים, לבין מקומן המרכזי והיותן פועלות ומפעילות.

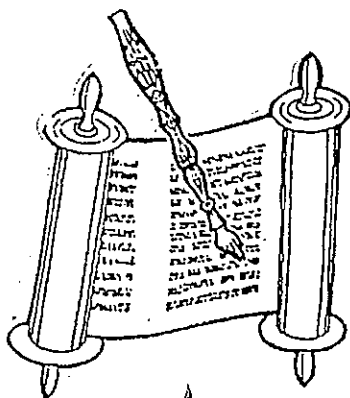
ביטוי חריף לכך ניתן במעשה העקדה, שבו לכאורה נעלם-נאלם לחלוטין "קולה של אמא", ודמותה של האם שרה לוטה בערפל. לצד זה, במעשה הפיכת סדום, דווקא אשת לוט, אנונימית בת בלי שם, מגלה עצמאות יתרה, משלמת על כך בחייה והופכת ל"נציב מלח".

ו. אי אפשר להגיע לחתן תורה מבלי חתן בראשית

למעשה "חתן בראשית" לא פחות חשוב מ"חתן תורה", לפי שכל ההצלחה וההשגה בחתן תורה חייבת להתחיל בחתן בראשית, ואם החתן בראשית ראוי, בודאי שיצליח לבסוף להגיע לחתן תורה. "טוב אחרית דבר", ואימתי? כאשר "מראשיתו" הוא טוב ויציב, כך שבעצם לא יתכן להגיע לחתן תורה מבלי שיוקדם לו חתן בראשית.

אסיים במעשה שארע בירושלים של אז, כשהיו בה גדולים וצדיקים, גאונים עצומים בכל תחומי התורה, וכמו כן היו אז בירושלים בעלי מלאכה סנדלרים חייטים וכו'. בשמחת תורה, זמן ששמחים בו לכבוד התורה, קמו גדולי ירושלים תלמידי חכמים מובהקים, ורקדו בכל עוז בקדושה ובהתלהבות לכבוד התורה, ואילו בעלי המלאכה ישבו מהצד והביטו ברגשי קודש בגדולי ירושלים. אחד מגדולי ירושלים של אז התבונן ברגשי נחיתותם של בעלי המלאכה, ובפרט בכך שנמנעו מלהעז לקום ולרקוד עם גדולי ירושלים מחמת הבושה. קם אותו גדול והפסיק את הריקודים ודרש: "ביום שמחת תורה מכתירים אנו ב' חתנים, חתן תורה וחתן בראשית, מילא, מבנינו אנו לשם מה חתן תורה, על זכות סיום התורה, אולם חתן בראשית לשם מה, והלא עוד לא התחלנו את התורה ולשם מה מכתירים 'חתן בראשית'?! אלא, לומר לנו, שביום זה של שמחת התורה, יש לשמוח בה לא רק אלה ששקדו על התורה כל השנה כולה ויגעו בה, אלא אף אלה שהם בעלי מלאכה ולא עסקו בתורה במשך השנה שעברה, אולם מקבלים עליהם להתחיל מבראשית לקראת השנה החדשה, ולקבוע עתים לתורה. ובכן, אמר אותו גדול: "אתם בעלי מלאכה היושבים מן הצד בהערכה ובכבוד על גדולי התורה, מוכן הנני לקבוע עמכם בשנה זו שיעורי תורה להתחלה חדשה, האם מוכנים אתם לכך?!" וכמובן שענו כל בעלי המלאכה בהסכמה גמורה על הצעתו, ותיכף לאחר הסכמתם הקימם הרב למעגל הריקוד, ואמר: "ראויים אתם כחנני בראשית לרקוד עם חתני התורה", ורקדו כולם ביחד בשמחה לאין קץ.

עומדים אנו בפתיחת השנה, לאחר ימים של תשובה והתעלות, מוטל עלינו לקדש את הראשית, ואין זה קל כלל ועיקר. יש מי שהוא במעלה גבוהה ויש בכוחו לקדש ראשית למשך חודש, ויש אשר בכוחו לקדש ראשית למשך שבוע, ויש שנצרך לקדש ראשית בכל יום ויום מחדש, ואפילו כמה פעמים ביום. יהי רצון שביום זה נצליח לקבל על עצמנו להתמיד ולהתחדש ביגיעת התורה ולשמוח על העבר ולקוות לעתיד טוב יותר.



הכנסת ספר תורה

גירסה רון



בט' בחשוון, הכניסו הורי, שרה ויעקב שיפמן, ספר תורה לבית הכנסת שלנו בניר עציון. כבר לפני שנתיים עלה הרעיון, ע"י אבי. הוא רצה לכתוב ספר תורה לעילוי נשמת בני משפחתו ובני משפחת אמי שנספו בשואה. אבי נפרד מהוריו, אחיו ואחיותיו, בהיותו בן 19, בשנת 1940, לאחר העברת העיירה שלו בפולין לידי הרוסים. בהיותו ציוני הבין שלא יוכל להמשיך בפעילותו זו תחת שלטון הרוסים שלא אפשרו שום פעילות ציונית. ביום ששי אחד הוא קבל את ההודעה על קבוצה היוצאת בדרכה לארץ ישראל וביום ראשון כבר היה בדרכו ללבוב להצטרף אליהם. בדרך ארוכה ורצופת קשיים הוא הגיע לארץ בשנת 1941 והצטרף ל"קבוצת אברהם", העתידים להקים את קבוץ כפר עציון שבהרי ירושלים. מאז שנפרד ממשפחתו לא זכה לראותם יותר. הוא עוד הספיק לקבל מאביו מכתב אחד בו כתב: "מעכשיו נתכתב רק בעברית". ומאז לא שמע מהם. כולם (הי"ד) נאספו והוצאו להורג ביער הסמוך לעיירה.

אמי נפרדה ממשפחתה בשנת 1944, עת יצאה לביקור בהונגריה ומשם נלקחה לאושוויץ. אמה, שני אחיה ואחותה הצעירים ממנה, וכן דודתה שגרה בביתם נלקחו מעט מאוחר יותר, גם הם לאושוויץ. מן התופת שרד רק אחיה, הצעיר ממנה בשנתיים, צבי. (אביה נפטר ממחלה בהיותה ילדה קטנה).

את כתיבת ספר התורה קבל על עצמו קרוב משפחתה של אמי, אהרון (אהר'לה) נוימן שהוא סופר סתם מומחה. הוא היה נוהג להגיע אל בית הורי מידי פעם כדי לשתף אותם בהתקדמות כתיבת הספר. כשהגיע לכתיבת "יעקב" הראשון בתורה, הגיע במיוחד כדי לתת לאבי לכתוב את שמו בספר. שנה שלימה עברה עד שכתיבת הספר הושלמה.

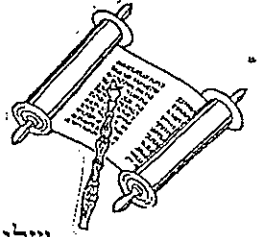


כמו כן הוקדשה תשומת לב מיוחדת לכתיבת השמות ולכל האביזרים הנלווים לספר התורה.

הכנסת ספר התורה היוותה עבורנו שמחה והתרגשות גדולה מאוד.

רק חודש קודם, בראש השנה האחרון מלאו לאבי 90 שנה ואיני יכולה לחשוב על מתנה יפה יותר ומרגשת יותר מאשר הזכות הגדולה להכניס ספר תורה לבית הכנסת שלנו.

בהזדמנות זו ברצוני להודות לרב רונן, ליהודה רוזנברג, לוועדת דת ולכל החברים שהשתתפו בארוע זה. ולאחל לאבא מזל טוב ולו לאמא עוד שנים ארוכות של בריאות טובה.

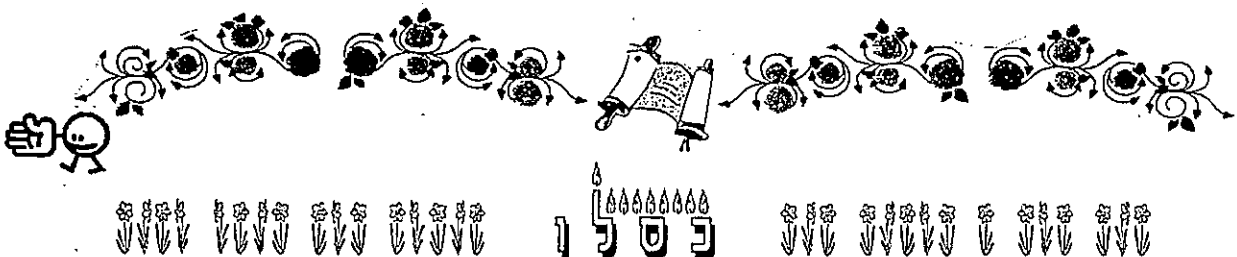


דברים שנאמרו ע"י יעקב שיפמן בבית הכנסת, בהכנסת ספר התורה

שלום חברים,
אני רוצה לספר לכם מעט מהדרך שעברה עלי. לצערי הרב כל משפחתי נספתה במלחמה הנוראה, ואיני יכול לספר להם מה שעבר עלי בדרך לארץ. הסיפור ארוך ומלא קשיים שקשה לי לתאר אותם. אני מלא הערצה להורי היקרים שאפשרו לי לעשות את המאמץ ולהגיע ארצה, סך הכל הייתי צעיר לימים, הייתי בן 19.
ולעצם הסיפור: בראשון לספטמבר 1939, הגרמנים פלשו לפולין. אני זוכר כמו היום – עמדתי על המדרכה לא הרחק מביתנו, כאשר עברו הגרמנים במהירות צפונה בשריוניות. ולמעלה מטס של מטוסים אשר עשו שמות בעיקר בגדולות. הגרמנים נכנסו לפולין במהירות. וורשה, עיר הבירה של פולין הופגזה ונפלה בידי הגרמנים. גרמניה ורוסיה חילקו ביניהם את פולין הכבושה – מערב פולין בידי הגרמנים ומזרחה בידי הרוסים. הנוער היהודי פנה מזרחה. גם אני מוצא תרמיל גב ומתכוון להצטרף לנוער הפונה מזרחה. אבי ז"ל מגיע הביתה מהחנות שלו ומוצא אותי אורז תרמיל. "לאן פניך מועדות?" הוא שואל, "אני מתכוון להצטרף לחברים הפונים מזרחה."
אבי ז"ל לא היה בעל לב רך והנה אני רואה דמעות בעיניו. זו הפעם הראשונה שאני רואה את אבי בדמעות. ואז הוא פונה אלי: "ואתה חושב שהגרמנים לא ישיגו אתכם?" אחרי שראיתי בפעם הראשונה את עיני אבי דומעות, עניתי: אני נשאר אתכם. בסופו של דבר כל הצעירים שנסעו מזרחה חזרו לביתם...

הצבא הגרמני שהה בעיירה שלנו עד אחרי יום כיפור ואז המשיך הלאה. וכעבור יום הגיעו הרוסים. הרוסים הבטיחו שחיינו ישתנו לטובה, לא עוד משטר פשיסטי פולני. אלא משטר של צדק וחופש כמו בחברה סוציאליסטית. עמדתי בתוך הקהל ושמעתי את הנאומים, וחשבתי בלבי, מה יהיה עם כל השאיפות שלי לעלות לארץ, מגיל 12 הלכתי לתנועת הנוער "בני עקיבא", שם השתנו חיי, שם למדתי מה זו ציונות ומה זה חלוץ. ומה יהיה עכשיו, האם החלום שלנו לציון נמוג? כי ידוע היה לכולנו כי ברוסיה הקומוניסטית, כל מי שציוני גורלו להישלח לסיביר.
בינתיים החיים משתנים, הכל מתייקר, ערך הכסף יורד, אך החרדה מפני הגרמנים עברה, כך האמנו אז.

באחד מביקורי בעיר לבוב הסמוכה נודע לי מפי חברי, קלמן שטרומר (היום חבר משואות יצחק) שווילנה נמסרה לליטא וישנם סיכויים לקשור קשר עם התנועה הציונית על מנת להגיע ארצה. הבעתי את רצוני להצטרף. כעבור תקופה של כמה שבועות, זה היה ביום שישי, אחותי ברונה, בהגיעה הביתה מלבוב הביאה לי מכתב מקלמן, ובו הוא כותב לי, שאם אני רוצה להצטרף, עלי להגיע לתחנה המרכזית בלבוב ביום ראשון בשעות הבוקר. החלטתי לנסוע ולהצטרף לקבוצה. אבי הקשיב ולא הגיב, איני יודע מה היו מחשבותיו, אולי הסיק שאני לא יכול להשלים עם המשטר הרוסי אשר אוסר את הציונות. למחרת בבוקר אחרי תפילה, וארוחת בוקר לקחתי את החבילה שלי ואמרתי שלום.
עד היום אני נרגש בהזכרי, איך שאחותי הגדולה ניגשה אלי ונתנה לי נשיקה בחזקה. לא נהגנו אז להפרד בנשיקה.



היום קשה לי לתאר את המצב, בו אני נפרד ממשפחתי לתמיד, איני יודע מה היו המחשבות שלהם באותו רגע, הלא העתיד היה כל כך נסתר ומי יכול היה לתאר לעצמו שזו תהיה הפרידה האחרונה, אולי הם חשבו שכעבור כמה ימים אני אשוב, הלא גם אני לא ידעתי מה יביא אתו המחר.

יותר לא ראיתי אף אחד ממשפחתי. כל המשפחה שלי נספתה, היינו משפחה של 7 ילדים, דודים ודודות, וכולם נספו, בשואה הנוראה.

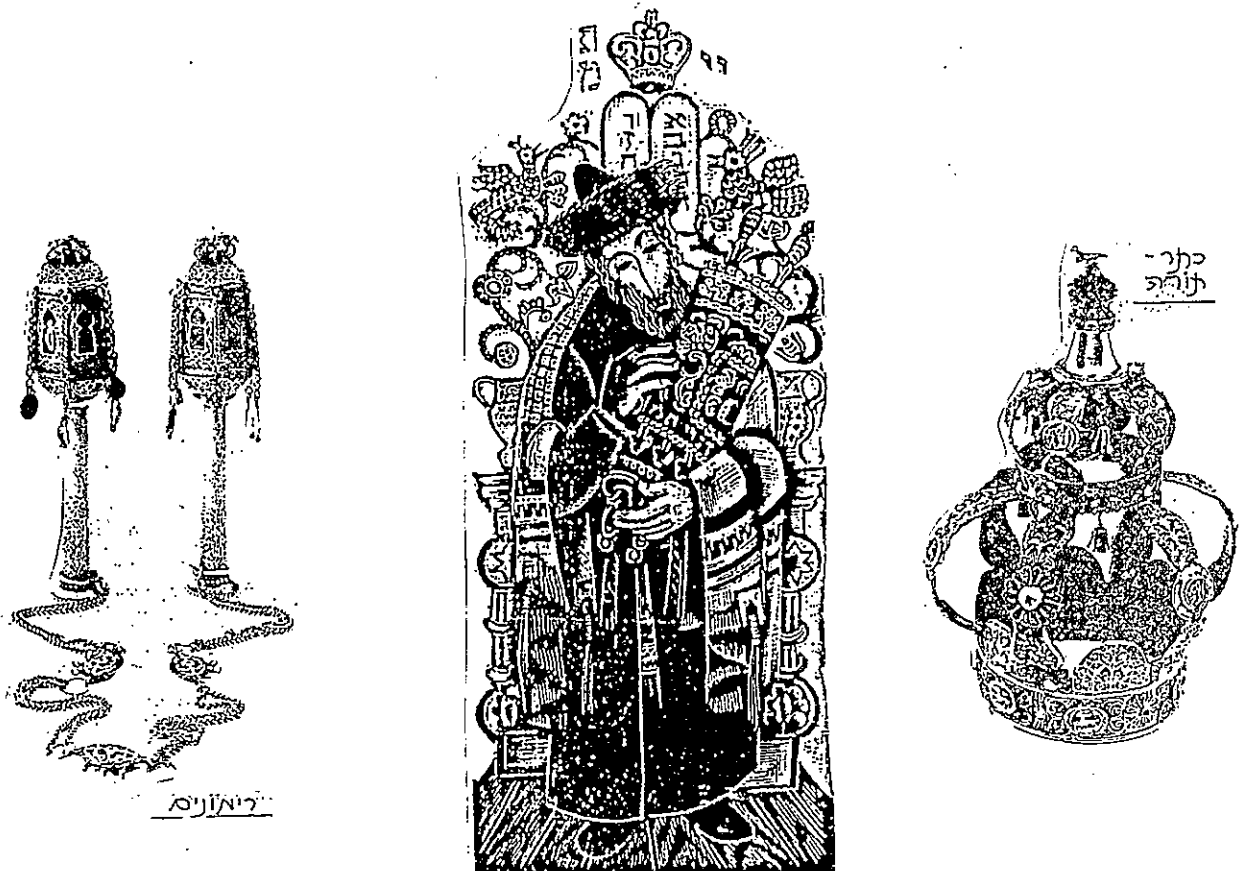
אבי מאוד רצה לראות את הארץ. לא פעם אמר לי, הייתי רוצה לבקר בארץ, לפחות למספר ימים, על מנת לראות את המקומות המופיעים בתנ"ך ולא זכה. ואני, היה לי יותר מזל, למרות הקשיים הרבים, ניסיתי והצלחתי.

בינתיים הוקמה מדינת ישראל, וזכינו לבנותה ולהלחם למענה ולנצח, זכינו להקים בית ומשפחה במדינה שלנו.

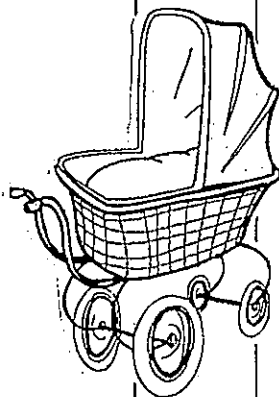
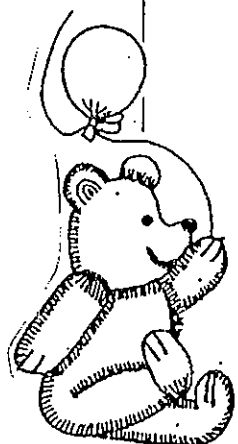
לפני שנתיים, בשיחה עם רעייתי החלטנו לכתוב ספר תורה לבית הכנסת של ניר עציון ולהקדישו למשפחותינו ז"ל.

למשפחתי: לאבי מרדכי יצחק, לאמי מחלה, לאחי ואחיותי: יוסף, שבע, ישראל, חיה, ברניה ואטל. שנספו כולם ואיני יודע אפילו איך ניספו. ולמשפחתה של רעייתי שרה: אביה אביגדור שנפטר בדמי שנותיו, אמה רבקה ואחיה ואחותה נחום וטובי ודודתה חנה, שניספו בשואה, ולאחיה צבי שנפטר לא מכבר. כולם זכרונם לברכה.

והנה זכינו, בעזרת ה', גם להכניס את ספר התורה לבית הכנסת בניר עציון. זה המקום להגיד תודה לאהר'לה שכתב את ספר התורה באהבה, ולכל הקהל על השתתפותכם בהכנסתו לבית הכנסת. תודה לכולכם!



אלחנן עם דחל





רשמים מטיול באתיופיה – ממש על קצה המזלג

גירה רון

אתיופיה היא אחת המדינות המרתקות ביותר באפריקה, בהיותה מגוונת, שונה ויחודית בתחומים רבים. נוסף לכך יש ערך לביקור בה בהיותה ערש התרבות של קהילה שלמה שעלתה לארץ בשנים האחרונות ועדיין נאבקת על הקליטה בה. ביקור של שלושה שבועות באתיופיה זימן לנו חוויות רבות השונות זו מזו בתכלית השינוי. החל ממסע לדרום ומפגש עם שבטים פרימיטיביים החיים עד היום בכפריהם, השונים זה מזה בלבושם (לעיתים באי לבושם), בשפתם ובמנהגיהם האקזוטיים. דרך הנצרות המיוחדת באתיופיה בהיותה נצרות מוקדמת מאוד, המכילה מנהגים רבים הקרובים ליהדות, כמו מילה בגיל 8 ימים, אכילת חיות כשרות בלבד, יחס מיוחד ליום השבת, נידה וכו'. כנסיות מהמאה ה-11 שנחצבו בסלע ע"י המלך לליבלה, בכפר שנקרא לליבלה, כשהוא עצמו מגדיר אותה "ירושלים השניה". כך נקרא הנהר החוצה את הכפר – "נהר הירדן" והגבעה שבמרכז ממנה ניתן לצפות על מתחמי 11 הכנסיות החצובות בסלע נקראת "הר התבור". ומנזרים עתיקים, בני 800 ו-900 שנים באיים על אגם טאנה שהוא האגם השני בגודלה באפריקה (גודלו 95/65 ק"מ) ומקורות הנילוס המספקים 85% ממי הנילוס, המגיעים דרך סודאן למצריים ומשם לים התיכון.

לפי המסורת האתיופית ארון הברית המקורי נגנב מהמקדש בירושלים ונמצא בכנסיה בעיר אקסום. לכן בכל כנסיה באתיופיה יש מקום סגור בצד מזרח, הנקרא "קודש הקודשים" ובו נמצא העתק של ארון הברית. עד לצפון הרחוק של אתיופיה בו עשינו מסע בן שלושה ימים בהרים בגובה 3200-3956 מ' מעל פני הים. שם פגשנו את בבוני הג'ילדה היהודיים באתיופיה בלבד, שנתנו לנו לשבת ממש בתוך הלהקה שלהם אוכלים מסביבנו עשב בשלווה, בנוף בראשיתי מדהים. תוך שאנו נהנים מתצפית על שפע עצום של ציפורים צבעוניות.

אתיופיה מחזיקה בלוח שנה משלה ובשעון משלה. בשל מחלוקת עם שאר העולם על שנת הולדתו של ישו, השנה באתיופיה כעת היא 2003 (נעשינו מיד צעירים ב-7 שנים), ראש השנה נחגג אצלם בספטמבר (בדומה לראש השנה שלנו), שהוא החודש הראשון והחודשים נקבעים לפי הירח כמו בלוח העברי, אך במקום להוסיף חודש כל 4 שנים הם מוסיפים מספר ימים בכל שנה. כך שקבלנו לתדהמתנו חשבונית שהתאריך עליה היה 27/2/2003 במקום 6/11/2010.

גם השעות ביום נספרות בצורה שונה, למרות שהיממה מחולקת ל-24 שעות כרגיל. בהיות אתיופיה קרובה לקו המשווה, שעות הזריחה והשקיעה הן קבועות לאורך כל השנה. השעות 6 בבוקר ובערב לפי שעונו. שעה זו נקבעה כשעה: 00:00 כלומר השעה 7 בבוקר היא השעה 1 בבוקר, השעה 8 היא השעה 2 בבוקר והשעה 12 בצהרים היא השעה 6 בצהריים. הגיוני, לא?

אתיופיה היא בעיקרה ארץ חקלאית. במבט מן המטוס בטיסת פנים או בנסיעה על פני היבשה, נראים פני השטח כמפת שולחן משובצת הנמתחת על פני אלפי ק"מ לכל הכיוונים. כולם שטחי חקלאות, המעובדים בידיים, כמו כתקופת האבות. נחרשים במחרשת עץ הרתומה לשני שוורים. והתוצרת: בננות, חיטה, סורגום, תירס וטיף (דגן מקומי ממנו נעשית האינג'ירה – הלחם המקומי והמאכל הבסיסי), נקצרים ביד.





הבתים עשויים בעיקר מסגדות מעץ האקליפטוס ובוץ, רובם עגולים וגגותיהם קש – הם נקראים "טוקול", וחלקם מרובעים, עדיין מאותו חומר וגגותיהם פח גלי, אלה נחשבים לבתים מודרניים יותר. בעיר הבירה אדיס אבבה אפשר למצוא מלונות מפוארים כמו הילטון ושרתון ובמרחק של 2 דקות הליכה, ברחוב המקביל, אתה חוזר שוב ל"עולם השלישי". אמנם בגונדר ראינו התחלה של שכונות המזכירות את שכונת הקוטג'ים החדשה בעתלית. אך, זה מיעוט בלבד. רוב הבתים הם מבויץ אף שלפעמים הם מוחלקים וצבועים יפה ולפעמים אפילו החזית הפונה לרחוב בנויה מלבנים.

ברוב הכפרים אין עדיין חשמל ומים זורמים. וגם מכוניות אין הרבה, כך שלאורך כל הכבישים והדרכים אפשר לראות אנשים הצועדים ברגל ממקום למקום, לביקור קרובים בכפר אחר, עם הסחורה לשוק השבועי ועם הקניות בחזרה הביתה. ג'ריקנים ענקים של מים וחבילות עצומות של עצים נישאים על הגב (בעיקר של הנשים), ולעיתים רחוקות על עגלה עם חמור.

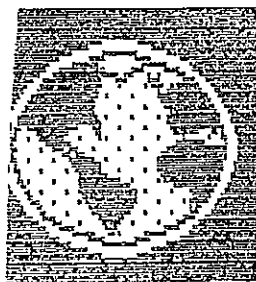
וחוץ מזה, טעמתם כבר שייק פירות בטעם אבוקדו? זהו הטעם הפופולרי באתיופיה (וזה טעים!)

אך את החוויות המרגשות ביותר סיפקו לנו בני עמנו האתיופים אותם פגשנו בגונדר. פגשנו בגונדר, במקרה, קבוצה של כ-14 בני נוער אתיופים ישראלים, מקידום נוער בראשון לציון. הם השקיעו בפרוייקט כשנה וחצי והגיעו עם 2 מדריכים לטיול שורשים של 8 ימים באתיופיה. הוביל אותם מיכה פלדמן, מי שהיה ראש הסוכנות באתיופיה שנים רבות ואין עולה אתיופי שאינו מכיר אותו אישית. הם הזמינו אותנו להצטרף אליהם ליום ביקור מרגש מאוד ב"ביתא ישראל" בגונדר ובכפר "אמבובר" שהיה אחד הכפרים של היהודים לפני שעלו כולם לישראל. התחנה הראשונה שלנו היתה במתחם בתי המלאכה בביתא ישראל. זהו מתחם העשוי פח גלי, ובינינו, דומה יותר לאורוות מאשר לבתי מלאכה. יושבים שם מספר אנשים העוסקים באריגת בד לטליתות, בנפחות וקדרות (מקצועות שהוציאו ליהודים שם רע של מכשפים ושדים בשל קרבתם לאש).

ליד זה יש מפעל האכלה, בו מקבלים ילדים מגיל 1/2 שנה עד גיל 6, מדי יום שתי ארוחות מזינות (כדי שהאמהות יביאו את הילדים לאכול הן מקבלות בסיום הארוחה 1 ק"ג של קטניות לקחת הביתה. הילדים בני 6-12 מקבלים לאכול בבית הספר). צמוד אליו יש בית כנסת, בו נערכות תפילות בשבת וביום ביקורנו נערך שם שיעור בהנחת תפילין לגברים. בהזדמנות זו הכרנו את האחראי על המתחם והודענו לו שאנחנו מתכוונים להגיע לתפילה בשבת וטוב שעשינו כך כי אחרת לא היו נותנים לנו להיכנס בשבת (המקום סגור ושמור).

לדבריהם מתגוררים במתחם 7000-8000 אנשי פלאשמורה. הם גרים במשך שנים בחדרים קטנים עשויים מבויץ, אותם הם שוכרים במחיר מופקע ונושאים עיניהם לציון. אלה האנשים המטופלים ע"י הרב ולדמן, במסגרת פעילות של עמותה מארה"ב. מדינת ישראל לא מעורבת שם כלל.

שם נזדמן לנו להיות עדים למפגש מרגש בין אחד הנערים בקבוצה הישראלית עם אחות סבו ומשפחתה. היא הזמינה אותנו לביתם – חדר קטן בתוך שורה של חדרים מבויץ בגודל של 2/3 מהמטבח שלי, בו חיים מספר נפשות כבר מספר שנים מצפים לעלייה לארץ. הוא נפרד מהם בדמעות כשכולנו דומעים מסביב.





משם נסענו לביקור בבית הספר היהודי. ב"ס לכיתות א'-ו', בו מנסים, לדברי המנהל, להכין את הילדים להשתלבות במערכת החינוך הישראלית. ב"ס זה זכה במקום שני מתוך 87 בתי ספר בגונדר. והוא נראה נקי ומטופח. בכל כיתה שנכנסנו אליה קמו הילדים ודקלמו עבורנו בעברית את: "אלהי נשמה שנתת בי...". נפרדנו מבית הספר כשהנערים מהקבוצה נותנים להם מתנות שהביאו מעיריית ראשון לציון, הנחשבת לעיר אחות לגונדר.

לאחר מכן בקרנו בכפר "אמבובר", ממנו באו הורי 4 מתוך בני הנוער. לאחר הליכה ברגל, כדי להמחיש לנו את הדרך שנהגו לעשות הוריהם בכל יום בלכתם לבית הספר, כשאנחנו מלווים בילדים שעושים באמת את הדרך הביתה מבית הספר שבכפר הקרוב, ביקרנו בבית הכנסת ובבית הספר הצמוד אליו. היום גרים בכפר נוצרים בלבד אך הם שומרים על בית הכנסת ההיסטורי ואף נערך בכפר "חג הסיגד" המסורתי ע"י אתיופים ישראלים המגיעים לשם מישראל מדי שנה במיוחד למטרה זו.

נפרדנו מבני הנוער בהתרגשות לא לפני שיגאל סיפר להם על חלקו ב"מבצע משה". הם המשיכו הלאה במסלול שלהם ואנחנו חזרנו לגונדר. סיכמנו בינינו שביקור כזה חשוב לא פחות מהמסעות של בני הנוער בפולין.

בגונדר נזדמן לנו לפגוש קבוצה נוספת של ארבעה ישראלים אתיופיים שעשו טיול שורשים פרטי, והם הטעימו אותנו בחוויות מרגשות מסוג שונה לגמרי. על כך בפעם אחרת.

אכן, בשבת חזרנו לבית הכנסת בביתא ישראל להתפלל איתם את תפילת השבת. בבית הכנסת הנראה כסככת פח, שהיה מלא מפה לפה, על ספסלים נמוכים יושבים גברים בחצי אולם והנשים בחצי השני. כשנכנסתי נגשו אלי הנשים הקרובות וברכו אותי ב"שבת שלום" בלחיצת יד כשהן שולחות גם את בנותיהן הקטנות ללחוץ את ידי. התפילה נערכה בשפה האמהרית. הגברים מחזיקים סידור הכתוב מצד אחד בעברית ובשני באמהרית, כשרק קטעים כמו שמע ישראל, ברכו, קדיש, נאמרים בעברית. הנשים רק מקשיבות ואומרות אמן. גם קריאת התורה נעשת באמהרית למרות שיש ספר תורה בעברית שקבלו מישראל, מישוה שיודע עברית עוקב אחר הכתוב בספר התורה ומסמן להם מתי לעצור לעליה לתורה. אין להם כהן ולוי – הם מאמינים שהם משבט דן.

בהכנסת ספר התורה לארון הקודש הנשים עושות "לו לו לו" ובסיום התפילה הם שרים את השיר "עם ישראל חי", דבר שהעלה דמעות בעינינו.

לאחר התפילה עולה אדם על הבמה לקדש, לברך על נטילת ידיים והמוציא כשכל הקהל חוזר מילה במילה על הברכות והם מקבלים לחמניות טריות. תוך כדי אכילה הם מקשיבים לדברים בפרשת השבוע. לסיום עלו על הבמה 3 אנשים לקבל את ברכת הקהילה לעלייתם לארץ למחרת. לאחר התפילה שוחחנו עם שליח מן הארץ שבא ל- 3 חודשים. הוא סיפר לנו קצת על הפלאשמורה. לדבריו גם הוא סורב לעלייה ב-1991 ועלה לארץ רק ב-1994. רובם יהודים כמותו שגדלו במשפחות שהתנצרו מכורח המציאות, אך בבית הילדים תמיד ידעו שהם יהודים ואבא דיבר שוב ושוב על מנהגי היהודים למרות שבפועל לא קיימו אותם. גם השכנים מסביב ידעו בד"כ על יהדותם והילדים סבלו קריאות גנאי בשל כך. במה שונה סיפור זה מיתר סיפורי האנוסים? לטענתו כשיחליטו להעלותם, 80% מהם יוכרו כיהודים.





לי קשה היה שלא לחשוב: נכון, ודאי יש כאלה התופסים טרמפ, אז מה? גם ביציאת מצריים התורה מספרת לנו על "ערב רב", שניספחו לישראל... עוד 8000 איש, מדינת ישראל לא תוכל להתמודד עם זה? ומצד שני,

רק לאחר ביקור באתיופיה התחלתי להבין את גודל המהפך שאנשים אלה נדרשים לעשות בעלייתם לארץ. זהו ממש הלם תרבות! אני זוכרת את הרעש הגדול שקם בארץ כששיכנו את העולים מאתיופיה באתרי הקרוונים בארץ. טענו שהתנאים שם בלתי אנושיים, והיום אני יודעת שגם לאחר 20 שנה אתרי הקרוונים נמצאים ברמה גבוהה הרבה יותר מהתנאים בהם הם חיים שם.



ועוד, אותו מנהל ב"ס יהודי בגונדר, לדוגמא, בחור אינטליגנטי כבן 50, היום יש לו מעמד – הוא מנהל בית ספר! ואם יתגשם חלומו ויעלה לארץ, מה יוכל להיות בארץ? איזה מעמד יהיה לו? האם האנשים התמימים והשקטים הללו יוכלו באמת אי פעם להתמודד עם התגשמות חלומם לעלות לארץ? אלה שהצליחו מגיעה להם כל ההערכה וההערצה ואלה שלא, אי אפשר שלא להבין את זה...

בבואנו לארץ, שמענו בחדשות שממשלת ישראל החליטה על הבאת 8000 האתיופיים מגונדר לארץ. יחד עם השמחה על כך לא נותר לי אלה לקוות שנשכיל לקלוט אותם בצורה טובה יותר מאשר את קודמיהם.



על הפרק

דיווח מ"קבוצת גבים"

קבוצת "גבים" אירחה בשבועות האחרונים את דוב אביטל מקיבוץ מצר שהוביל תהליך מוצלח בקיבוצו ואת אהרון ארז המשמש כיועץ אירגוני בקיבוצים רבים בארץ. כמו כן התקיימה שיחה לכל חברי המשק בה הוצגו הכיוונים המוסכמים בהם מתמקדת קבוצת העבודה. מבין חברי הקבוצה הגדולה, הוקם צוות למידה מצומצם הכולל את מיכל חרמון, אורן יהלום, מנחם יעקבי, יורם מאור, יואל רז ונחמיה רסל המיועד לנסוע לישובים שונים ולפגוש אנשים מרכזיים השותפים לתהליכי שינוי ועיצוב בתנועה הקיבוצית. את הידע הנלמד אמורים חברי הצוות המצומצם להביא בפני הקבוצה כולה. צוות הלימוד נסע לקיבוץ עינת, שם נפגש עם איציק ינאי שסקר בפניהם את שני השלבים של תהליך השינוי שעבר הקיבוץ והעקרונות העומדים מאחוריהם. השבוע התארח בנר עציון גדעון ישראלי מקיבוץ עין הנציב ותיאר את מסלול החבר-תושב שהונהג שם לאחרונה.

אורח נוסף שעתיד להגיע בזמן הקרוב הוא שרגא וילק ממשואות יצחק ששימש בתפקידים ציבוריים וגם כמנהל קהילה בנגבה ומשמש כיום כמרכז תחום הצמיחה הדמוגרפית בקיבוץ הדתי. רשמי הביקורים יסוכמו והמידע יועבר לכלל החברים.





תפקיד ההורים והמחנכים בצמצום תופעת ההטרדות והפגיעות המיניות

במוצא"ש פרשת וישב, נפגשנו במועדון לחבר (המחודש!), לשמוע את הרצאתה של איריס ישראלי בנושא, הטרדות מיניות בבית / בסביבה הקרובה. בחרנו להעלות על הכתב את עיקרי ההרצאה, עבור אלו מבינינו שלא הגיעו. במפגש עם נושא ההטרדות והפגיעות המיניות, מתעוררים לא פעם, דחיה, הכחשה (אצלנו זה לא קורה, אולי עדיף לא לדעת...) ואנו תוהים, האם יש לכך קשר לעובדה שלמרות הפרסום, הגיעו להרצאה רק כ- 25 אנשים...

למרות הקושי להתמודד עם הנושא, חשוב לדעת כי אחת מכל 4 נשים ואחד מתוך כל שבע גברים, נפגעו מינית במהלך חייהם. כאשר מרבית הפגיעות הן בגיל הילדות / התבגרות, ומחקרים רבים מצביעים על כך שאין הבדל בשיעור הפגיעה בין בנים לבנות מתחת לגיל שמונה.

בהרצאה שמענו שתופעת ההטרדות המיניות נפוצה מאוד בחברה הישראלית (ודי לפתוח עיתון בכדי לראות עד כמה...), כל כך נפוצה, עד שעיתים אנו לא ערים לפגיעה שאנו פוגעים / חווים כלפי וע"י אחרים, ודפוסים אלו מחלחלים אל יחסינו החברתיים ואל אלו של הילדים כנורמה חברתית שאין מה לעשות נגדה. (כגון מתמאה בעלת רמזים מיניים המעוררת אי נוחות ומבוכה / נגיעה שלא במקומה).

בהרצאה דובר על הקושי של נשים וילדים, שחוו פגיעה / הטרדה לשתף בזמן אמת על שארע ועל הכלים שאנו כהורים וכמחנכים, יכולים להעניק לילדים על מנת לסייע להם לפתח דרכי התמודדות יעילים בסיטואציות המחלישות / פוגעות בהם.

אז אילו כלים אנו כהורים יכולים לתת לילדינו?

כבר בגיל צעיר, חשוב לפתח ערוצי תקשורת פתוחים, כך למשל כאשר אנו שואלים איך היה (בגן / בביה"ס), לא להסתפק בתשובה הלקונית "בסדר" / "כיף", אלא לעודד את הילד להרחיב ולספר. כשאנו משוחחים עם הילדים, חשוב לסייע להם לפתח את יכולת ההתבטאות הרגשית שלהם (גם בקרב בנים!), לבדוק אתם מה נעים ומה לא נעים להם, לעזור להם להבין מה הם עושים והאם הם פועלים מתוך הקשבה לרצונותיהם או מתוך רצון לרצות ולהתקבל ע"י הסובבים אותם?

חשוב להתמקד בסיטואציות רגשיות חברתיות, וכך כשילד חוזר מביה"ס מעבר לשאלה במה יש לך שעורי בית, מומלץ גם לברר איתו איך היה לו? (בהפסקה, עם חברים, ועם המורה).

פעמים רבות בשיחות עם ילדים / מבוגרים שנפגעו מינית עולה האמירה כי רצו לספר ולשתף אך לא ידעו כיצד, ואין ספק שהראשונים שיכולים לעזור ולזהות שינוי בהתנהגות וסממני פגיעה אצל ילדים, הם הוריהם.

הבאנו על קצה המזלג את עיקרי ההרצאה, מתוך רצון להגביר את המודעות בציבור, למרות שהנושא קשה לעיכול ולעיתים קרובות, מעורר בנו כהורים תחושת חוסר אונים לגבי יכולתנו לשמור על ילדינו ומפני החשש לעורר בהם חרדה שתפגע בתמימות ובילדות שלהם.

אנו שבים ומזכירים, כי אנו כאן לרשותכם. ועל כל שאלה או התלבטות ניתן לפנות לאחד מחברי הועדה: פסי מאור, חנה בן ארי, דינה קידר, מיכאל פרידמן, בתיה אלבין וטלי ליאון.

הועדה לטיפול בהטרדות ופגיעות מיניות.





שפע ברכות

ליהודית ויוסף בקרמן

לחתונת הנכדה

שחר עם צמחי

בת לאוהד ואורית בקרמן

לשרה (קולמן) ואברהם

שוורץ

לבר המצוה של הנכד

בן לאביגדור ויעל קולמן

צמחי חנוכה

צמחי

לאינדה ואורי גריידי

לשושנה גריידי

נכד לשלמה גריידי ז"ל

להל

לאווה ונעם זוהר

לאורה זוהר

נכדה לחיים זוהר ז"ל

לאוראל

לאורית וניר שער

מזל טוב!

אהל אברהם הנינים

לעדה ודוד בנישו

להולדת הבן

אלון

נכד לזוהרה וברק נחשול

ליהודית ויוסף בקרמן

להולדת הבן

טל

נכד למשה ופנינה

להולדת הבת

יעלה

נכדה לרחלי ובני לוין

לשרה וינקלר

להולדת הבת

חיים

עמרת

נכדות למרים ושמעון חג'בי

בנות לאלי וינקלר ז"ל

לעדינה ודוד בן דוד

להולדת

הבן-בית

צור יעני

טל שולמית

נכדים לחנה ודוד בורדן

להולדת הבנים

טוביה

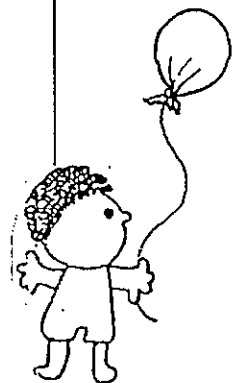
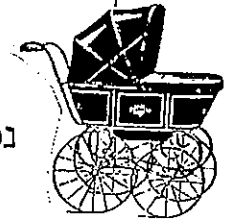
בן (עדיין אין שם)

נכדים לשלומית ויונתן שמיר

להולדת הבן

אורי

נכד לאבי ועליזה בן דוד



סשולחן הנהלות הקהילה

טל ליאון יובל שגיא



תמונת מצב.

- תקציב 2011 – בימים אלה אנו שוקדים על הכנת התקציב לשנה הקרובה. פתחנו בסיכום 9 חודשים של שנת 2010 אותם הצגנו לפורום של כלל מנהלי הפעילויות במשק, מנהלי ענפים וענפי שרות, רכזי וועדות ופעילויות. מטרת מפגש זה הייתה להביא למכנה משותף והבנה משותפת של מצב המשק על מכלול פעילויותיו ועסקיו. השלב הבא הוא פגישה עם כל מרכז פעילות בנפרד והכנה משותפת של התקציב, תוכנית עסקית והשקעות לשנת 2011. אנו מקווים להביא את התקציב לאישור במוסדות המשק עד סוף השנה.
- גרנות – אסיפת המשקים של גרנות נענתה לבקשת ניר עציון לקבל את המשק כחבר בגרנות.
- מרכז משק – המזכירות בשיתוף ועדת משק בחרה מרכז משק מתוך שלושה מועמדים. עקב הזמן הרב שעבר מתחילת תהליך הבחירה ביקש המועמד ארכה של שבועיים שמסתיימת בתוכה כדי להחזיר תשובה סופית. אנו מקווים שתהליך זה יסתיים במהירות.
- גן משחקים ישן – כפי שפרסמנו בציבור עקב בעיות בטיחות קשות. אנו נאלצים להיפרד מגן השעשועים הישן והוא מפורק בימים אלה. ההחלטה נפלה לאחר התייעצות וסיור עם מומחי בטיחות.
- קבוצת עבודה גבים – הקבוצה ממשיכה להתקדם בדרך ליצירת הסכמות משותפות למשק כולו. כחלק מתהליך זה מופיעים בפני הצוות והציבור דמויות שונות המעורבות בתהליכים דומים בתנועה הקיבוצית כולה. הלמידה מעניינת וחברים רבים באים לשמוע מה עבר ועובר על קיבוצים אחרים העוברים תהליכים מגוונים באורחות חיים. במקביל קם צוות למידה מצומצם מתוך חברי קבוצת העבודה הלומד ומסייר בארץ כדי להכיר מקרוב מודלים שונים הקיימים בתנועה הקיבוצית.
- חילופי חברים במזכירות – יהודית כץ הודיע על פרישתה מהמזכירות עקב כך נכנס יורם מאור כחבר מזכירות.
- בניית בתים – המזכירות קיבלה סקירה שכללה את דגם הבית המתוכנן ואומדן העלויות החדש לפרוייקט כולו. בעת כתיבת שורות אלו מתכנסת אסיפת חברים בכדי לאשר את המלצת המזכירות לבניית הבתים.
- מועדון לחבר "החדש" – בסיכום שנערך עם המפקח עוזי מנור וצוות ניהול הפרוייקט התבררה חריגה תקציבית שלא תוכננה. במזכירות יתקיים דיון בהשתתפות הצוות בנושא.
- פחים טמוני קרקע – בימים אלה אנו משלימים את מהלך המעבר לפחים טמוני קרקע במימון מלא ובשיתוף של המועצה האזורית חוף הכרמל. הפחים הטמונים הם שלב ראשון בפרוייקט המחזור עליו הכריזה מדינת ישראל והמועצה האזורית.



סורה חושך! הלאה שחור! סורה מפני האור!
לא תמיד אנו יודעים בוודאות מהו אור ומהו חושך בייחוד בעיתות של דמדומים.
אך חזקה עלינו שנמשיך לחפש את נקודות החושך ולהאירן.
החיפוש עצמו לעיתים מעלה שאלות מהוללות בחרדה, כעס, ודאגה, אל לנו להפסיק לשאול את עצמנו מה אנו רוצים להיות ומהי הדרך הנכונה והטובה להגיע לשם.
אנו מתפללים שימי החנוכה יאירו לנו את דרכנו.

חנוכה שמח





מבלים בנ"ע עימים!

כמו שכולכם יודעים, יש מקום אחד במשק שגורם לכל הילדים להפסיק לעסוק בשלל עיסוקיהם הרבים וגורם לכם להאמין שיש משהו (חוץ מהחוג של טוני) שיכול לנתק את הילדים מהמחשב ומהטלוויזיה, ולגנוב את הילדים מהבית ליום אחד בשבוע אחרי הצהריים (ולא, אם תהיתם, אנחנו לא מתכוונים לספרייה). אז רצינו באמת לספר לכם קצת מהנעשה בתקופה האחרונה בסניפינו היקר.

חודש ארגון: לאחר תקופת פתיחת השנה והחגים נכנסו הישר לחודש ארגון. הנושא השנתי הנבחר ע"י התנועה ובו עסקנו במהלך החודש היה "עושים עלייה" - בני עקיבא כתנועה ואנו כסניף מבטאים את רצוננו לעלות ולהתקדם, במידות, במעשים, כבני אדם וכחניכים, בקבוצה ובסניף. מתוך הנושא הכללי נגזרו תתי נושאים שחולקו והותאמו לקבוצות השונות, והועברו כמערך חודשי. השם לשבט החדש, שבט "נעלה", ניתן גם הוא מתוך הנושא ובו תקווה כי אותו השבט ירים ויעלה את עצמו ואת הסניף ביחד איתו לרמות גבוהות יותר, ברוח ובעשייה, ומתוך כך יגרום לעלייה בכל עמ"י.

במהלך החודש החניכים התמידו והגיעו לסניף כמעט מידי יום; הרימו קירות לתפארת, הכינו הצגות, יפיות שביטאו את הלימוד וההבנה שלהם מהנושא הקבוצתי, יישמו את הנושא ע"י פעילויות והתרמות, שרו, רקדו ועשו הרבה מורל. בכללי החודש עבר בשמחה ונחל הצלחה מרובה.

אנו מודים לכל האנשים המקסימים (לא ננקוב בשמות, באמת הם היו רבים מאוד) שמזמנם הפנוי ושאינו פנוי, עזרו לנו. ותודה מיוחדת למדריכים שהרימו את החודש בצורה מדהימה ובלעדיהם שום דבר לא היה קורה, שמשקיעים את כל מרצם וזמנם, ולא רק בחודש ארגון אלא באופן קבוע ויומיומי. שאפילו בתקופות לחוצות של מבחנים ובגרויות ממשיכים לתפקד ומתחזקים את הפעילות בסניף.

ועכשיו...: בתקופה זו, לאחר שירד הלחץ ונרגענו קצת מחודש ארגון, אנו ממשיכים בפעילות השוטפת והברוכה, ומציגים בפניכם את אירועי חנוכה בסניף: במוצ"ק חנוכה, פרשת "מקץ" בשעה 19:30 תתקיים בסניף מסיבת חנוכה לחבריא א' (קבוצות כפיר עד לביא) יהיה מואר, שמח ושווה במיוחד!! כמו כן, וביום ראשון (נר רביעי) בשעה 21:00 תתקיים מסיבת חנוכה מ-ט-ו-ר-פ-ת לחבריא ב' (קבוצת לביא ומעלה). ביום שני (נר חמישי) יצא בעז"ה כל צוות ההדרכה של הסניף ליום כיף וביום שלישי יתקיימו ניווטים אטרקטיביים לכל הנוער (קבוצת איתן ומעלה) ביער עופר. כמו כן, מיום רביעי עד שבת יצא צוות ההדרכה שלנו לסמינריון הדרכה במעלות, וחברי השבט החדש, שבט "נעלה" (חלק מתוך קבוצת לביא) יצאו ל"סמינריון השבט החדש" שייערך בגבעת חכיבה מיום חמישי עד שבת, מטעם בנ"ע.

שיפוצים בסניף: עוד לפני חודש ארגון התחלנו בתהליך שיפור פני הסניף. התקיים יום ניקיון בו כל החניכים סידרו וערכו ניקיון יסודי בכל רחבי הסניף. הוחלפו צילינדרים, חודשה התאורה, תוקנו דלתות, הותקנה מערכת ביוב ונערכו פעולות גיזום ואבזור מחדש. ישנם ציפיות לעוד שיפוצ נרחב יותר בסניף, ובעז"ה בקרוב יחודש גם מועדון נוער ומרכז הדרכה (חדר מדריכים). זה גם המקום לבקש מכלל הקהילה: ארונות, ספות ושלל סוגי הריהוט שאינם בשימושכם יתקבלו בברכה ובתודה גדולה בסניף.

מצפים לגדולות, בתקווה להמשך פעילות ועשייה מרובה, ובברכת חברים לתורה ועבודה

רונן זריבי, רכז הנוער ונטע הקומנרית





עלון "בניר" הקודם יצא לחג הסוכות. בהול המועד אירחנו בניר-עציון את הקיבוצים מעלה גלבע ובית רימון, לאחר שבשנה שעברה התארחנו אנחנו במעלה גלבע. הצענו לאורחנו תוכנית עשירה שכללה פעילות עם בעלי חיים, יצירה והכנת פיתות בפירת החי, סיורים במשק ובמפעל "אוכל בית", שיעורים והרצאות, מופע אמן בלהטוטי אש, ברכות ומצגת על ניר עציון. לא נפקד כמובן מקומו של המזון לגוף וכולנו נהנינו מארוחת ערב עשירה במיוחד שהכינו נשות ניר עציון באהבה רבה.

שני הקיבוצים הביאו שי לניר עציון פרי התעשייה המקומית שלהם: שבשבת רוח וערכת כלי עבודה לגינון. האורחים שיבחו את קבלת הפנים הנלבבת וגם בימים שלאחר האירוח הגיעו הדים בשבחה של האכסניה המארחת. חכרות וחברים רבים היו מעורבים בהצלחת הפעילות ולכולם המחמאות והתשואות.

חתן תורה השנה הוא יעקב (וילי) כהן וחתן בראשית הוא אריה זריבי. סעודת הצהריים המסורתית התקיימה לראשונה במועדון לחבר החדש והממוזג. הרב רונן העלה בדברי ברכתו את שיתוף הפעולה בין שבט זבולון המפרנס ומזין לבין שבט יששכר לומד התורה, כסמל ומשל לשני החתנים: וילי, ממקימי מפעל הארוחות בו שוכן כיום המועדון, ואריה המארח את נידחי ישראל בגולה ומקרב אותם ליהדותם. סעודת הצהריים נתרמה על ידי מפעל "אוכל בית" ניר עציון והמלון תרם את החמין. כמה שבתות לאחר שמחת תורה קיימו החתנים ובני משפחותיהם "עונג שבת" לכל הציבור. ברכות לחתנים ולמשפחות.

שרה ויעקב שיפאן תרמו ספר תורה לצילוי נשמות יקיריהם לבית הכנסת שלנו. בני משפחה וחברים נאספו לבית משפחת שיפאן לחלות בסיום כתיבת ספר התורה וללאולתו התהלכה למשכנו הקבוצי לבית הכנסת. טכס מרעם במהלכו דיברו יעקב ושרה וכתו נירה הרצוי ניאום בליבות כל הנוכחים. אשכנז יעקב ושרה שזכיתם למצא לה. מי יתן ותלכו להינות מהקריאה בספר שמרמתם לאורק יאום וקריאות טובה.

לפני כחודש השתתפו חברי המזכירות והנהלת הקהילה בסדנה שמטרתה לקבוע מטרות ויעדים לניר עציון בטווח הקרוב. הסדנה שנקראה גם "יום גיבוש", התקיימה בשדות ישראל שבכרם מהר"ל בהנחיית צבי ליבנה, עליו ניתן לומר, טוב שכן קרוב מאח רחוק. במשך יום שלם דנו החברים בחוזקות ובחולשות של ניר עציון וגילו, להפתעתם, שהחיובי עולה בהרבה על הדרוש תיקון. המנחה ציין את ייחודה של ניר עציון בנוף האזורי ובארץ כולה ונתן זריקת עידוד ומרץ למשתתפים להמשיך פעילותם.

לפני כחודש הלכה לעולמה, בתום שנות מחלה רבות, חברתנו פנינה בר-חן ז"ל. לזכרה של פנינה, אשת משפחה ושוחרת יופי, חנכו בני המשפחה לזכרה ביום השלושים לפטירתה ספריה תורנית לילדים בבית הכנסת בשם: "פנינת הילדים". יהא זכרה ברוך!





השבת פרשת "וישב" התקיימה במלון דונה לרציה בטבריה שבת ראשונה מבין
שלוש, מטעם תנועת הקיבוץ הדתי. קבוצה נכבדה של חברות וחברים מניר-
ציון נרשמה לשבתות התנועה ואליה שהגיעו לשבת הראשונה שהוקדשה לנושא
"רבנות ואקדמיה", נהנו משבת נפלאה שכללה: טיול ברכה או ברכה בטבריה
וסביבותיה, סיור מודרך באוליאון המלון, חדרים נוחים, מזון טעים, שיצורים
והרצאות ואולירה חברית. באוליאון שבת הוקרנו קטעים מסדרת הטלוויזיה
"הישיבה" והתקיים דיון עם מאי הסידרה. את השבת השלישית בסידרה ילוו
הרב דונן ורבקה לוביץ. מומלץ!

במוצאי פרשת "וישב" התקיימה הרצאתה של ד"ר איריס ישראלי, פסיכולוגית המתמחה בפגיעות מיניות
בילדים, במועדון. הורים ומחנכים האזינו מרותקים להרצאה שעסקה בסטריאוטיפים נשיים וגבריים
בגידול הילדים, בחינוך למניעת פגיעות מיניות, באותות אזהרה ודרכים לזיהוי נפגעים בתקיפה מינית
ודרכי טיפול. והתמודדות. ההרצאה הוזמנה על ידי הועדת למניעת תקיפות מיניות שהוקמה במשך לפני
כמה חודשים, בתקווה שלא בזדקק לה.

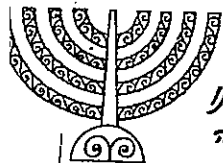
בעלי תפקידים חדשים במשק: מיכל חרמון נטלה על עצמה את תחום הטיפול בותיקים לצד
עבודתה בצרכנייה. מועדון החבר הישן הפך להיות "מועדון הותיק" באופן רשמי, ובנוסף על
הפעילויות שכבר מתקיימות בו מתוכננות בעתיד הקרוב פעילויות תרבות והעשרה נוספות.
מירי יהלום היא מרכזת בריאות וביזמית התקיימה לאחרונה סדנה לנשים לאבתון מוקדם
של סרטן השד. שנהיה בריאים!

יוסי עדן נטל על עצמו את ניהול המועדון לחבר החדש וכל המעוניין לקיים אירוע
במקום מתבקש לפנות אליו. הנהלת הקהילה עוסקת בבתיבת תקנון לכללים ולעלויות
השימוש באולם לחברים ולתושבים.
פרוייקט "ארוחות על הדרך" של מפעל המזון "אוכל ביתי" המציע ארוחות צהריים חמות
וטירות לקבוצות מטיילות באיזור עושה שימוש, אף הוא, באולם החדש ותורם בכך
הכנסה נאה גם לקהילה.

כראית צדן הצילה בפני המתעניינים את תחום ציטוקה החדש כאמנת (קואליציה)
אישית. בשיחתה הסבירה את התחום המתפתח לאחרונה, עקרונותיו ואפילו את הצורה
שלו לצוות מקצועי טיפוליים אחריה. כראית יוזמת הנחיית קבוצה במשק שתתאקד
בנושא הרצוייה. האצוניינים מוזמנים לפנות אליה. בהצלחה!

מידיעות המלון הקודם נשמט בטעות שמו של מיכאל פרידמן כגבר המצביע הגדשה. ואנן
מתנצלות בפניו. עם התפטרותה של יהודית כץ מהמצביעות נכנס במקומה יורם מאור. בהצלחה
לגבר המצביע כולה.

ועדת התרבות המתחדשת מתכננת מסיבת חנוכה "מוארת במיוחד" במוצאי שבת, נר רביעי של חנוכה. בני
הנוער, החברים והתושבים מוזמנים לכוא במאור פנים ובשמחה.



1125N

१/१५ '०७ ११/११

מתוך אתר האינטרנט: "אוכל עושים באהבה"



(כ- 24 יחידות)

2 בטטות בינוניות
1 תפוח אדמה בינוני
1 בצל גדול קצוץ מטוגן
30 גר' חמאה
3-4 כפות שמן
1 ביצה
3/4 כוס פירורי לחם
(או מעט יותר, לפי הצורך)
פטרוזיליה קצוצה
מלח ופלפל שחור

1 גביע שמנת חמוצה
1 שן שום כתושה
מלח ופלפל

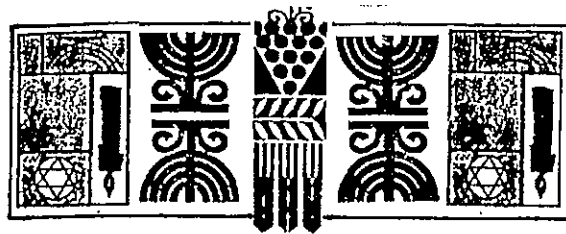
- אופן ההכנה:**
1. מבשלים את הבטטות ותפוח האדמה עד שהם רכים.
 2. מועכים אותם עם התמאה, מערבבים עם שאר המצרכים ומתבלים.
 3. מכינים תבנית מרופדת בנייר אפיה משומן.
 4. יוצרים לביבות (בידיים מעט רטובות) ומשטחים על התבנית.
 5. מכניסים לתנור שחומם מראש לחם בינוני (180 מעלות), למשך 30 דקות (15 דקות לכל צד), או עד שהלביבות משחימות מעט.
 6. מגישים עם מטבל שמנת (מערבבים יחד את כל החומרים)





העלון הבא יצא
לקראת ט"ו בשבט
מאמרים, רצוי מודפסים
אפשר להעביר
לכתובת :
banirezion@walla.co.il

או למסור לחברות המערכת



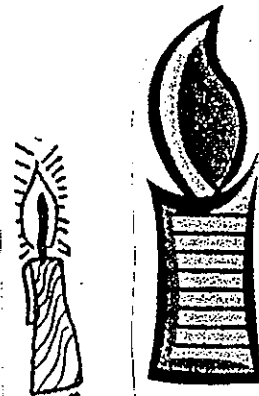
בר'את האור

בראשית ברא אלהים את השמים ואת הארץ: והארץ
היתה חור וקדר וחושך על פני תהום ורוח אלהים
סרקפת על פני המים: ויאמר אלהים ידו אור ויהי
אור:

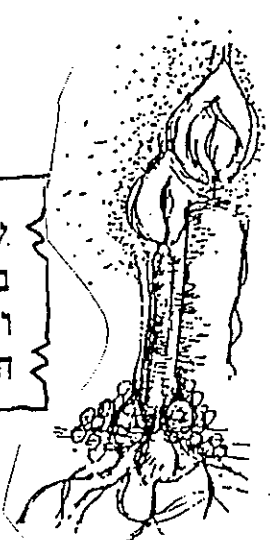
אין כל החולק יכול
לברות נר אחד,
אלא נר אחד מאיר
את כל החולק!

ח.ה.ל.

שמחה ואורה
בחג האורים.



שלושה דברים ניתנו
במתנה לעולם
ואל והם: התורה
המאורות והגשמים.



זאת חנכה. שאנו עושים.
זכר לחנכת בית-חשמונאי
על שעשו מלחמה
ונצחו לבני יון (פסיקתא רבתי ו).

יוחג החג באלף אור.

לא יהיה נצחון של
האור על החושך
כל עוד לא נעמוד
על האמת הפשוטה,
שבמקום להלחם בחושך
יש להגביר את האור.

(אתרון דוד גורדון)

